STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU STATUTÁRNÍHO MĚSTA CHOMUTOV 2024 – 2028

B1/AQE

Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.

STR 2

Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Obsah

Definice základních pojmů 3

Použité zkratky 4

Úvod 5

1 Analýza hospodaření uplynulého období 6

1.1 Příjmy 6

1.2 Výdaje 12

1.3 Hospodaření 15

1.4 Monitoring hospodaření 18

1.5 Analýza cash flow 20

1.6 Závěry analýzy hospodaření 21

2 Střednědobý výhled rozpočtu 24

2.1 Provozní hospodaření výhledového období 24

2.2 Kapitálové hospodaření výhledového období 27

2.3 Celkové hospodaření výhledového období 27

2.4 Dluhová služba 28

2.5 Analýza zadlužení 29

3 Ekonomické hodnocení 32

Závěr 34

Seznam tabulek a grafů 37

Seznam příloh 38

Definice základních pojmů

- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery).
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv.
- **Investiční příjmy** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery).
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná.
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů.
- **Bilance hospodaření** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů.
- **Saldo kapitálového rozpočtu –** rozdíl investičních příjmů a kapitálových výdajů.
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci.
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin.
- **Celková dluhová služba (dluh)** - celková výše splátek jistin, dluhopisů apod. bez úroků.
- **Ukazatel dluhové služby** vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %.
- **Ukazatel provozních úspor** - vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů municipality. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 25 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** - Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - vyjadřuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.
- **Platební schopnost I. řádu** - poměr celkového dluhu k provoznímu přebytku vyjadřuje schopnost municipality splatit celkové závazky, pokud bude k jejich úhradě použito celé saldo provozního rozpočtu. Optimální hodnoty se pohybují pod hranicí 2, stabilní finanční zdraví ukazují ještě hodnoty do 6.
- **Platební schopnost II. řádu** - poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý.
- **Finanční zadluženost** - poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům, vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko.
- **Miniaturní grafy** - znázorňují relativní pohyb v jednotlivých letech minulého období. Neodpovídají absolutním hodnotám, tudíž je nelze brát jako ukazatel podílu na celkové výši zobrazovaných hodnot. Osy jsou nastavené na pevné rozpětí 0 - 100 % a jednotlivé roky jsou převedeny na procenta, kde nejvyšší částka zobrazuje 100 %.

Použité zkratky

- CDS – celková dluhová služba
- DPFO – daň z příjmů fyzických osob
- DPH – daň z přidané hodnoty
- DPPO – daň z příjmů právnických osob
- HČ – hospodářská (podnikatelská) činnost
- KV – kapitálové výnosy
- MF – ministerstvo financí
- OSVČ (SČ) – osoby samostatně výdělečně činné
- PO – příspěvková organizace
- PP – provozní přebytek
- RS – schválený rozpočet
- RU – upravený rozpočet
- RUD – rozpočtové určení daní
- SR – státní rozpočet
- SVR – střednědobý výhled rozpočtu
- UC – účetní skutečnost
- ÚSC – územní samosprávný celek
- ZČ – závislá činnost

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu (dále také SVR) dle § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC). Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Umožňuje ÚSC nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost ÚSC dostát svým závazkům. Obsah dokumentu přesahuje rámec zákonných náležitostí uvedených v § 3 zmíněného zákona. Analyzuje hospodaření ÚSC v minulosti, a je sestaven ve větší podrobnosti, než stanovuje zákon. Takto vytvořený SVR usnadňuje sestavení rozpočtu a koncepční a plánovité financování potřeb, zajišťuje přehled o možnostech hospodaření ÚSC v budoucím období a v neposlední řadě podává informace o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější.

Střednědobý výhled rozpočtu je nástrojem sloužícím k plánování. Lze předpokládat, že zejména v této ekonomicky nestabilní době a v důsledku konsolidačního balíčku spolu s nedostatečnou komunikací vlády s veřejností, budou pro města důležité příjmové položky (sdílené daně, daň z nemovitých věcí a příjmy z hazardu) upřesňovány. Proto bude třeba provádět průběžnou kontrolu a monitoring naplňování v něm obsažených ukazatelů. K vyhodnocování plnění SVR by mělo docházet alespoň jednou ročně. Pro zachování jeho efektivnosti, by měl být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další rok se znalostí aktuálního stavu a vývoje hospodaření. Při dodržení těchto pravidel má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření ÚSC. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou následující zdroje:

- Účetnictví a rozpočty let 2018 - 2022
- Platný rozpočet statutárního města (dále jen města) na rok 2023 (červen) - výchozí dokument střednědobého výhledu
- Provedená analýza hospodaření města
- Dluhová služba - splátkové kalendáře stávajících nebo budoucích závazků (jistin a úroků)
- Predikce sdílených daní na rok 2023 ze schváleného státního rozpočtu
- Predikce sdílených daní na roky 2024 - 2026 z návrhu státního rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu státu
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření města dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje
- Konzultace s odpovědnými pracovníky magistrátu, zejména odboru ekonomiky

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza se zaměřuje na zhodnocení hospodaření v předcházejícím pětiletém období a na základě takto získaných poznatků je důležitým nástrojem modelování a tvorby střednědobého výhledu rozpočtu. Přínosem k reálnému sestavení SVR je analýza vývoje důležitých ekonomických ukazatelů:

- Bilance hospodaření (Saldo úplné),
- Saldo (bez financování),
- Provozní přebytek,
- Ukazatel provozních úspor,
- Ukazatel dluhové služby.

Tyto ukazatele jsou závislé na vývoji dvou základních hodnot rozpočtu – příjmů a výdajů. Pro sestavení střednědobého výhledu je pak důležitý i průběh minulosti a predikce budoucích hodnot nejdůležitější příjmové skupiny municipalit, a to sdílených daní (daně fyzických, právnických osob a DPH).

1.1 PŘÍJMY

Příjmy ÚSC jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Investiční příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.

Pokles příjmů v roce 2020 ovlivnila probíhající kovidová pandemie (běžné příjmy poklesly o téměř

20 mil. Kč

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
DAŇOVÉ PŘÍJMY	787 840	857 094	810 733	895 828	998 469	1 070 271
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	105 148	134 261	104 164	114 146	176 585	239 226
Neinvestiční transfery	153 603	172 847	231 878	193 315	182 698	209 188
BĚŽNÉ PŘÍJMY	1 046 591	1 164 203	1 146 774	1 203 290	1 357 752	1 518 685
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	10 350	29 753	16 256	19 122	24 520	25 900
Investiční transfery	46 510	103 271	29 577	5 661	9 357	7 301
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	56 859	133 024	45 833	24 783	33 876	33 201
PŘÍJMY CELKEM	1 103 450	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886

Oživení ekonomiky a následná vysoká inflace zapříčinily v roce 2021, resp. 2022 nárůst sdílených daní o

75,3, resp. 92,8 mil Kč

Příjmy za celé sledované období vykazují stoupající tendenci, výjimkou je meziroční pokles v roce 2020. Vývoj příjmů je ovlivněn zejména běžnými příjmy, které mají ve sledovaném období růstový trend. Ve zmíněném roce 2020 došlo k relativně významnému meziročnímu poklesu jak běžných (o 17,4 mil. Kč), tak zejména investičních příjmů (o 87,2 mil. Kč). V rámci provozní části příjmů zároveň došlo ke změnám v relativním zastoupení jednotlivých tříd. Nejdůležitější daňové příjmy poklesly (o 46,4 mil. Kč), naopak výrazně posílily neinvestiční transfery (o 59,0 mil. Kč), kde na položce 4111 město evidovalo příjem kompenzačního bonusu (60,8 mil. Kč) v souvislosti s restriktivními epidemiologickými opatřeními za propad položky 1111 – $DPFO_{ZČ}$ (placená plátci). Tyto mimořádné transfery již v roce 2022 nebyly opakovány a struktura provozní části příjmů se přiblížila období před pandemií. Dominantní postavené daňových příjmů v roce 2022 umocnil meziroční růst nejvýznamnější kategorie

sdílených daní (růst o 92,8 mil. Kč, tj. 12,2 %). Oproti příjmům běžným se investiční příjmy ve sledovaném období vyvíjí nerovnoměrně. Meziroční vývoj investičních transferů byl v letech 2020 – 2021 do jisté míry zapříčiněn sníženou investiční aktivitou.

Právě roky 2020 a 2021 se do podvědomí zapsaly jako roky pandemie koronaviru, kdy se na vývoji ekonomiky nejdříve negativně podepsaly restriktivní opatření a následné narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů spolu s rostoucí inflací. Rok 2022 tyto inflační tlaky v důsledku východoevropského válečného konfliktu prohloubil a strmý nárůst cen energií významným způsobem ovlivňovaly hospodaření municipalit. Výkonnost ekonomiky měřená změnou HDP v roce 2020 výrazně oslabila (pokles o 5,8 %), aby v roce následujícím meziročně vzrostla o 3,3 % a v roce 2022 pak o dalších 2,4 %. Letošní rok nenaplnil očekávání a HDP vzroste maximálně o nízké desetiny procenta a teprve rok 2024, za předpokladu růstu ekonomiky, naváže na úroveň před pandemickou krizí v roce 2019. Pro město Chomutov došlo v letech 2021 a 2022 k meziročnímu nárůstu daňových příjmů o 85,1, resp. 102,6 mil. Kč.

Z uvedeného plyne, že největší vliv na meziroční vývoj celkových příjmů mají daňové příjmy reprezentované zejména sdílenými daněmi, u kterých docházelo v minulém období k neustálému růstu (po započtení kompenzačních bonusů). Investiční transfery, které jsou odvislé především od vypisovaných dotačních titulů a jsou pro město přínosem, případně kapitálové příjmy závislé na rozhodnutích zastupitelů, jsou příčinou nerovnoměrného vývoje celkových příjmů.

Graf č. 1: Vývoj příjmů

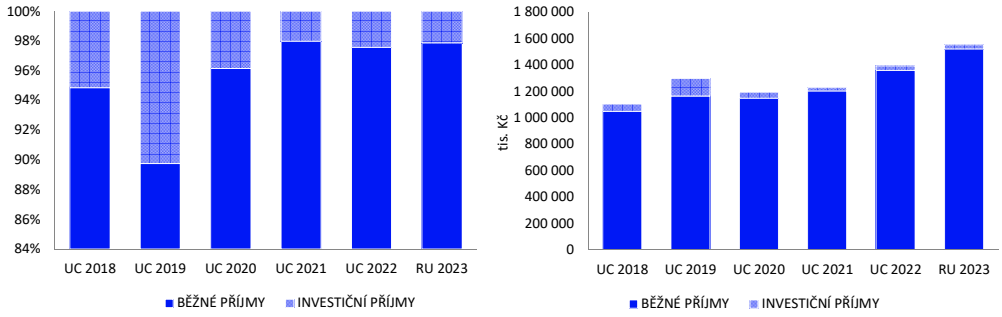

Hodnota celkových příjmů je v rámci běžných příjmů závislá zejména na vývoji ekonomiky státu a tím na inkasu sdílených daní. Podstatně menší vliv mají nedaňové příjmy a neinvestiční transfery. Meziroční vývoj příjmů je ovšem nezanedbatelně ovlivněn také realizací investičních záměrů a s tím souvisejícími obdrženými investičními dotacemi. Toto lze dokumentovat nárůstem celkových příjmů v letech 2018 - 2019, kdy jich město obdrželo nejvíce. Jmenovitě se jedná zejména o dotace v rámci akce Kompetence v oborech na ZŠ (9,6, resp. 79,4 mil. Kč), Rekonstrukce objektu Školní pěšina - dětská skupina (14,5 mil. Kč - 2018) a realizaci energetických opatření ZŠ Kadaňská (13,0 mil. Kč - 2019). Nejvyšší investiční dotací v posledních letech sledovaného období pak byla podpora Protipovodňového, varovného a informačního systému (4,3 mil. Kč) a Výkup sociálních bytů (3,6 mil. Kč).

1.1.1 Daňové příjmy

Zásadní skupinou příjmů jsou příjmy daňové, tvoří

73,5 % *běžných příjmů*

70,0 % *celkových příjmů*

Z následujících grafů, které porovnávají podíly jednotlivých příjmových skupin na běžných a celkových příjmech (vyjádření v procentech), je zřejmé, že nejdůležitější příjmovou skupinou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy tvořily za posledních pět let v průměru 73,5 % příjmů běžných a 70,0 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů

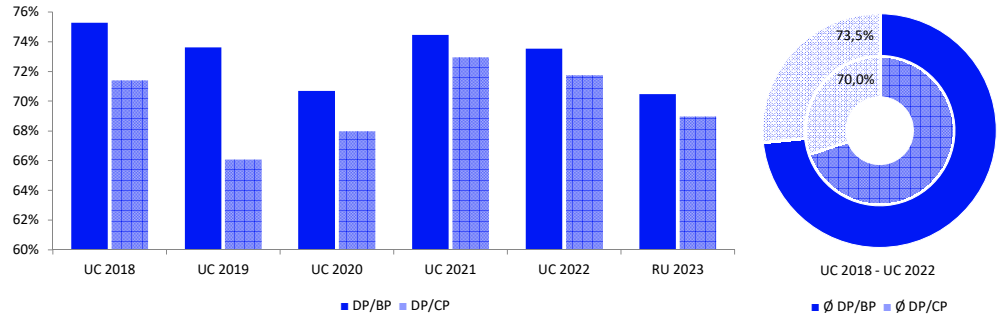

Z předcházejícího grafu je patrná dominance daňových příjmů nad ostatními příjmovými skupinami. Nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery se v průměru podílejí na běžných příjmech 26,5 % a na celkových příjmech 30,0 %.

Základ příjmové části rozpočtu města tvoří sdílené daně, které spadají do třídy daňových příjmů. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost.

Podíl sdílených daní na daňových příjmech

85,4 %

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní

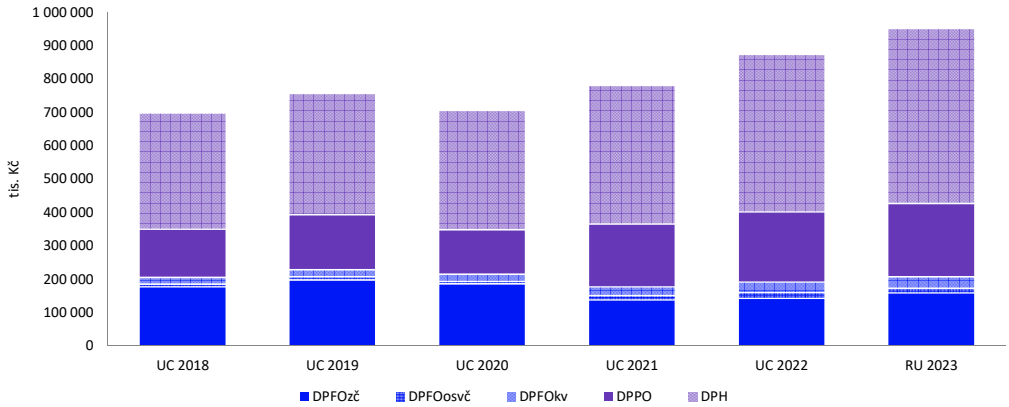

Poznámka: z důvodu přehlednosti a názvosloví z minulých let jsou dále v textu použity zkratky pro položku

1111 (současný název DPFO placená plátci) $1111_{ZČ}$ (ze závislé činnosti)

1112 (současný název DPFO placená poplatníky) $1112_{OSVČ}$ (osob samostatně výdělečně činných)

Vývoj hodnot sdílených daní je ovlivňován jak změnami v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD), tak aktuálním vývojem ekonomické situace. V roce 2017 došlo ke zrušení inkasa 30 % z $DPFO_{osvč}$ a zároveň jako kompenzace byl navýšen podíl obcí na DPH z 20,43 % na 21,4 %, aby hned v následujícím roce byl tento podíl navýšen na 23,58 % a ještě byla v rámci výpočtu zvýrazněna váha kritéria počtu žáků ze 7 % na 9 % (došlo tím ke snížení váhy počtu obyvatel). V roce 2021 došlo k opětovné změně zákona v důsledku přijetí tzv. daňového balíčku, který zrušil superhrubou mzdu. Ten-

to výpadek je řešen zvýšením podílu ÚSC z 23,58 % na 25,84 % na přerozdělování celorepublikového inkasa u všech položek sdílených daní.

„Výměnou“ za zvýšení daně z nemovitých věcí a její automatickou valorizaci v následujících letech Konsolidační balíček snižuje hodnoty jednotlivých sdílených daní, vyjma motivační části DPFO placená plátci (1,5 %) a podílu 25,84 % u DPH, které ponechává v nezměněné výši. V roce 2024 se tak podíl ÚSC u dotčených položek sdílených daní snižuje na 25,72 % a od roku 2025 pak na 24,47 % (dle návrhu státního rozpočtu předaného poslanecké sněmovně k zahájení projednávání 25. 10. 2023).

Celosvětová pandemie Covid 19 vyvolala nutnost kompenzovat výpadky v postižených oblastech hospodářství. Negativní dopady restriktivních opatření na hodnoty sdílených daní (na položku 1111 – $DPFO_{zč}$) byly ÚSC kompenzovány tzv. kompenzačním bonusem. Ten v roce 2020 činil 1 250 Kč na obyvatele a v roce 2021 byl stanoven ve výši 80 % jejich podílu na výplatách kompenzačního bonusu. Příspěvek byl mezi ÚSC rozdělen podle procentních podílů v rámci RUD.

V kontextu výše zmíněného vývoje příjmů ze sdílených daní je třeba připomenout další historické okolnosti, které ovlivňovaly příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu. V roce 2003 to byl vznik obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s přenesenou působností. V roce 2005 přešlo financování školství mimo rozpočty ÚSC. V roce 2009 zasáhla hospodaření municipalit celosvětová finanční krize, která byla citelná i v následujícím roce. Prozatím poslední velká změna čekala na municipality v roce 2012, kdy výplata sociálních dávek přešla na úřady práce.

Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2023, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky č. 264/2023 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

Ukazatel	Údaj k	Hodnota
Počet obyvatel	1. 1. 2023	46 940
Počet dětí a žáků	30. 9. 2022	6 133
Katastrální výměra (ha)	1. 1. 2023	2 925,43
Procentuelní podíl na výnosu daní		0,333333
Počet zaměstnanců	1. 12. 2022	22 052
Procentuelní podíl "motivační daň"		0,396344

Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok

Daňový příjem	Podíl obcí mld. Kč	Město tis. Kč	RU 2023 tis. Kč	Město - RU tis. Kč
DPFO placená plátci	43,90	146 333	-	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %)	2,50	9 909	-	-
DPFO placená plátci vč. motivační	46,40	156 242	156 040	202
DPFO placená poplatníky	3,30	11 000	9 530	1 470
DPFO vybíraná srážkou	8,90	29 667	30 650	-983
DPPO	65,90	219 666	214 860	4 806
DPH	150,40	501 333	520 290	-18 957
Celkem	274,90	917 908	931 370	-13 462

Meziroční růst sdílených daní oproti roku 2022 dle MF

64,4 mil. Kč

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2023. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro město Chomutov - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2023. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného

rozpočtu města. Poslední sloupec tabulky zobrazuje odchylku mezi maximální predikovanou hodnotou SD, vycházející z hodnot SR a hodnotou rozpočtovanou městem. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet města má vyšší hodnoty než tato výchozí predikce (o 1,5 % oproti predikci MF ČR). Jedná se o důsledek neustále se měnícího ekonomického vývoje, spojeného s vysokou inflací, změnami cen energií, vývojem na Ukrajině a v neposlední řadě také částečným zohledněním položek plánovaného konsolidačního balíčku státního rozpočtu. Je pravděpodobné, že vzhledem k velkému počtu plánovaných opatření bude v průběhu roku docházet ke změnám predikce daňových příjmů i nadále. Aktuální hodnoty sdílených daní dle říjnové predikce Výboru pro rozpočtové prognózy jsou součástí závěrečné kapitoly v tabulce „Predikce sdílených daní dle MF ČR“.

Nejen uvedené hodnoty sdílených daní, změny v dani z nemovitých věcí a příjmu z hazardu zavedených konsolidačním balíčkem, ale také následně navržený střednědobý výhled rozpočtu jsou zatíženy určitou mírou nejistoty s ohledem na budoucí vývoj ekonomiky. Ten je ovlivňován v prvé řadě chováním vládní pětikoalice a dále celou řadou regionálních i globálních faktorů, jako je energetická krize a vysoká inflace, které jsou umocněny ruskou agresí proti Ukrajině a napadením Izraele hnutím Hamás. Všechny tyto faktory mají přímý dopad nejen na aktuální rozpočet města, ale také na jeho střednědobé plánování.

Z výše popsaných důvodů je důležité pravidelně sledovat vývoj sdílených daní a při jakékoliv odchylce od hodnot rozpočtu na tento vývoj adekvátně reagovat.

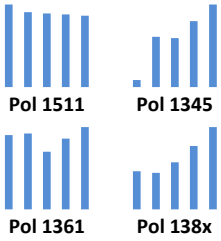

Ostatní daňové příjmy - Kromě sdílených daní jsou dalšími významnými daňovými příjmy - Příjmy z daně z nemovitých věcí (položka 1511 - v průměru je příjem do rozpočtu 65,5 mil. Kč), Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a za odkládání komunálního odpadu z nemovitých věcí (položka 1345 - v průměru 17,9 mil. Kč) a Příjmy ze správních poplatků (položka 1361 - v průměru 14,5 mil. Kč). Významný přínos do rozpočtu města mají také finanční prostředky plynoucí z hazardu vybírané státem na základě Loterijního zákona a následně přerozdělované jednotlivým obcím (položka 1381 a 1385 – v průměru 6,8 mil. Kč).

1.1.2 Nedaňové příjmy

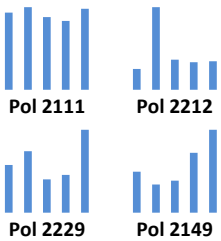

Relativně méně výrazný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 10,7 % příjmů běžných, resp. 10,2 % příjmů celkových. Nejdůležitější položky v této kategorii příjmů jsou Příjmy z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv (položka 2111 - v průměru 28,5 mil. Kč), Příjem sankčních plateb přijatých od jiných osob (položka 2212 - v průměru 17,0 mil. Kč), Ostatní přijaté vratky transferů a podobné příjmy (položka 2229 - v průměru 15,9 mil. Kč), Ostatní příjmy z výnosů finančního majetku (položka 2149 - v průměru 10,5 mil. Kč) a Příjmy z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí (položka 2132 - v průměru 9,7 mil. Kč).

Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů

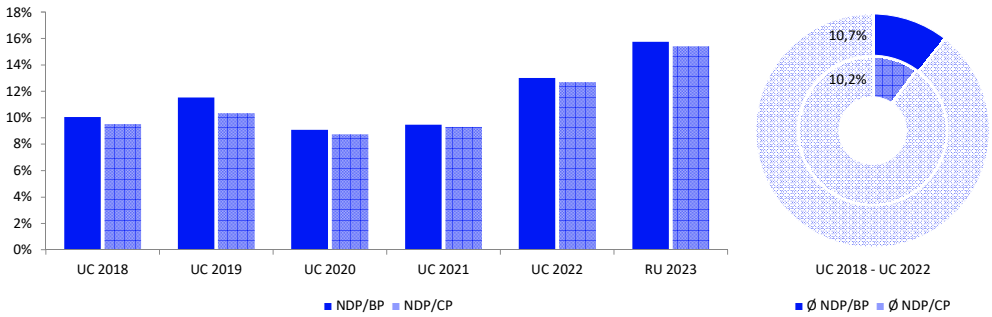

1.1.3 Kapitálové příjmy

Nejvyšší jsou kapitálové příjmy v roce 2019

29,8 mil. Kč

Kapitálové příjmy se na celkových příjmech podílejí nejnižší částkou (v průměru 20,0 mil. Kč) s vývojem, který je závislý na potřebách a možnostech města. V průměru sledovaného období dosahují 1,6 % příjmů celkových.

Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů

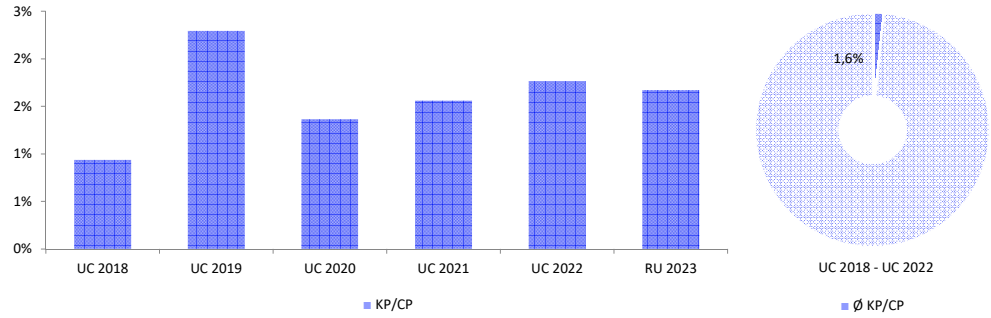

1.1.4 Přijaté transfery

Celkové příjmy jsou v průměru tvořeny podílem

15,04 %

neinvestičními transfery

3,13 %

investičními transfery

Důležitou složkou příjmů jsou také transfery (dotace). Na celkovém objemu příjmů dosahují ve sledovaném období průměrně 15,8 % příjmů běžných, resp. 18,2 % příjmů celkových.

Jejich nevýhodou, kromě položky „Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu“, je jejich nepravidelnost a nenárokovatelnost. Další nevýhodou je jejich zúčtovatelnost – nespotřebované finanční prostředky se zpravidla vracejí poskytovateli dotace. Pro další vyhodnocování hospodaření a pro snazší sestavování střednědobého výhledu rozdělujeme transfery na neinvestiční a investiční.

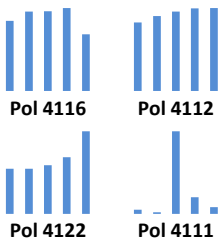

Přijaté neinvestiční transfery - V neinvestiční části se jedná zejména o Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu (položka 4116 - v průměru 69,4 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu (položka 4112 - v průměru 54,2 mil. Kč). Nezanedbatelnými položkami jsou také Neinvestiční přijaté transfery od krajů (položka 4122 - v průměru 43,4 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu (položka 4111 - v průměru 16,7 mil. Kč).

Přijaté investiční transfery - Pro rozvoj města jsou také důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhlo město v roce 2019 (103,3 mil. Kč). Investiční aktivita města v

letech 2018 - 2022 je vyjádřena částkou 1 197,6 mil. Kč, z toho 194,4 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 16,2 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2022, kdy město proinvestovalo 302,5 mil. Kč (3,1 % nákladů pokryly investiční dotace). Naopak v roce 2021 byly investiční transfery nejnižší (5,7 mil. Kč), přičemž výše kapitálových výdajů dosahovala též minima 143,3 mil. Kč (krytí investičními dotacemi bylo 3,95 %).

Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů

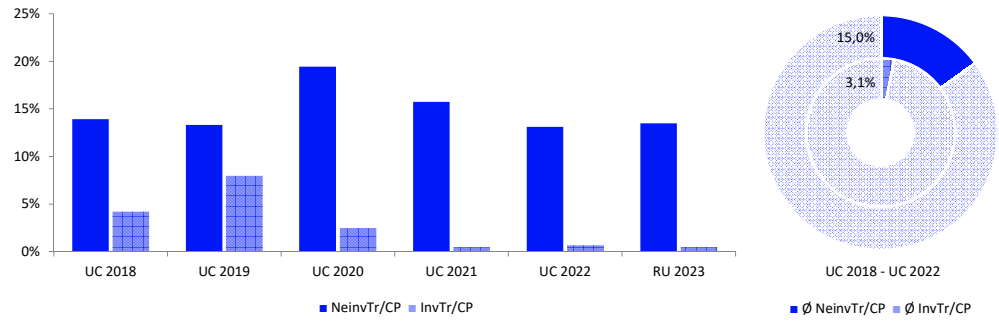

1.2 VÝDAJE

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb ÚSC včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí finanční prostředky před vynaložením důkladně analyzovat.

Největší dynamiku růstu ve sledovaném období zaznamenaly Ostatní neinvestiční výdaje (nárůst o 95,2 %)

Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
Platy a související výdaje	202 419	218 553	220 120	230 820	246 186	293 966
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	157 700	165 915	128 648	151 086	199 562	324 173
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	171 879	92 341	97 145	89 875	212 752	283 940
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	345 311	465 912	490 387	510 035	449 456	509 011
Ostatní neinvestiční výdaje	3 099	3 659	7 821	4 251	6 049	35 477
BĚŽNÉ VÝDAJE	880 409	946 379	944 121	986 066	1 114 004	1 446 566
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	287 070	284 908	179 743	143 317	302 516	353 201
VÝDAJE CELKEM	1 167 478	1 231 287	1 123 865	1 129 384	1 416 521	1 799 768

Běžné výdaje se od roku 2018 meziročně zvyšují, s výjimkou stagnace roku 2020. Meziroční růst je důsledkem zejména navyšování transferů veřejnoprávním subjektům a „legislativního“ zvyšování mezd zaměstnanců úřadu i příspěvkových organizací, resp. odměn členů zastupitelstva. Kapitálové výdaje mají oproti tomu charakter nahodilý a pohybují se v rozmezí od 12,7 % až 24,6 % celkových výdajů. Jejich výše se odvíjí od potřeb města a vypisovaných dotačních titulů a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Mezi významné investiční akce lze řadit projekty již uváděné v souvislosti s obdrženými investičními dotacemi, tedy např. projekty Kompetence v oborech na ZŠ (21,2 mil. Kč – 2018 a 60,2 mil. Kč – 2019) a ZŠ Kadaňská energetická opatření (20,0 mil. Kč – 2018 a 13,0 mil. Kč – 2019). Další velké akce byly realizovány v roce 2018 - odkup budov v areálu Kamencového jezera (dále KJ) - (26,1 mil. Kč) a 2019 - Rekonstrukce restaurace Dřevák KJ (25,2 mil. Kč). V roce 2022 pak mezi největší realizované akce patří KJ - nový vjezd, vchod, vrátnice Mos-

tecká (21,5 mil. Kč), Dopravní hřiště Chomutov – modernizace (23,3 mil. Kč) nebo KJ - rekonstrukce ulice Přemyslova - I etapa (23,6 mil. Kč). Právě investice v oblasti pozemních komunikací a souvisejících aktivit jsou objemově významné a opakující se záležitostí, svého maxima v této oblasti dosáhly investice na položce 6121 v roce 2020 (90,7 mil. Kč).

Za 5 let celkem město proinvestovalo

1 197,6 mil. Kč

Graf č. 7: Vývoj výdajů

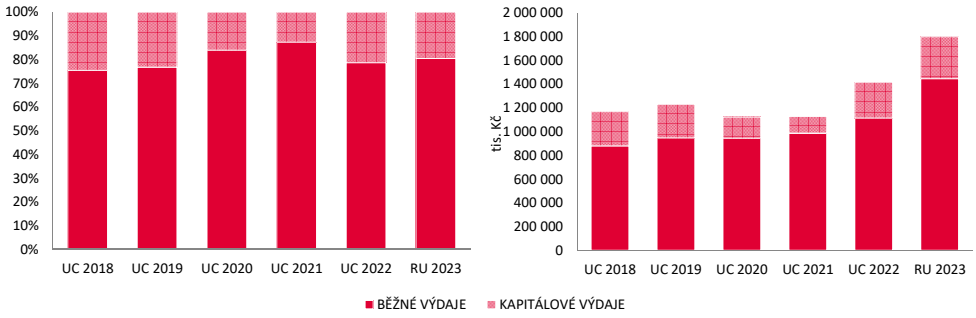

1.2.1 Běžné výdaje

Největší růst objemu prostředků v období 2018 - 2022 dle výdajových seskupení vykazují Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům - zejména provozní příspěvky příspěvkovým organizacím (seskupení 53 - nárůst o 104,1 mil. Kč), Platy a související výdaje - způsobené zejména legislativními změnami v této oblasti (seskupení 50 - nárůst o 43,8 mil. Kč), Neinvestiční nákupy a související výdaje - nákupy služeb a energií, opravy atd. (seskupení 51 - nárůst o 41,9 mil. Kč), Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (seskupení 52 - nárůst o 40,9 mil. Kč) a Ostatní neinvestiční výdaje (seskupení 54 až 59- nárůst o 3,0 mil. Kč).

Nejvíce provozních výdajů směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo – 47,6 % (školství, kultura, sport, veřejná zeleň) a do Všeobecné veřejné správy 25,5 % (provoz a správa města).

Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů

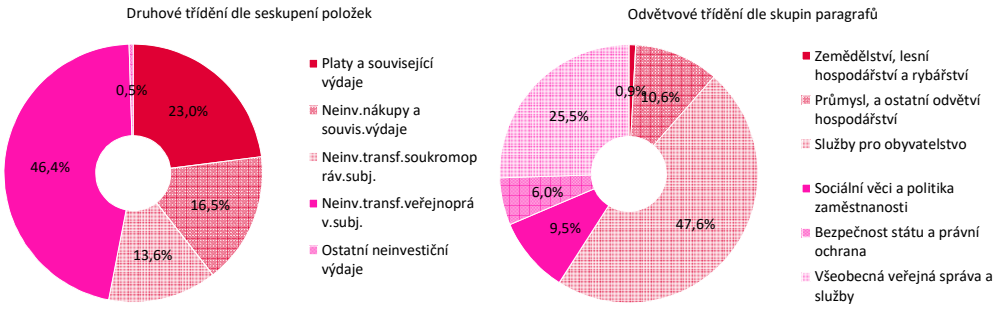

V průměru za analyzované období největší objem zaznamenáváme u položek Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (304,4 mil. Kč), Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma služebních míst (157,6 mil. Kč), Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům - právnickým osobám (105,4 mil. Kč), Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím (67,7 mil. Kč) a Neinvestiční transfery krajům (54,4 mil. Kč).

Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek

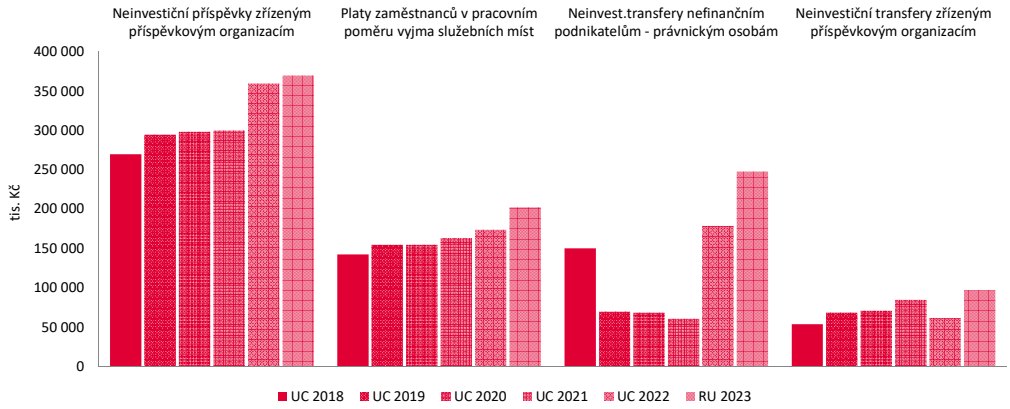

V rámci výdajových položek patří mezi odvětvově nejrozmanitější položky Ostatní služby a Opravy. U ostatních služeb je objem dán zejména výdaji na paragrafu Činnost místní správy (v průměru 16,4 mil. Kč), Ostatní záležitosti kultury (v průměru 7,0 mil. Kč) a Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (v průměru 6,3 mil. Kč). U oprav a udržování směřovaly finanční prostředky zejména do paragrafu Základní školy (v průměru 10,7 mil. Kč), Silnice (v průměru 7,6 mil. Kč) a Nebytové hospodářství (v průměru 4,7 mil. Kč).

1.2.2 Kapitálové výdaje

Investiční aktivita města má nerovnoměrný vývoj s vrcholem v roce 2022, kdy proinvestovalo 302,5 mil. Kč. Město využívá dotací, které ve sledovaném období pokryly v rozmezí od 3,1 % (2022) do 36,2 % (2019) kapitálových výdajů. Z této skutečnosti plyne, že se město snaží využívat vyhlašované dotační tituly.

Investiční transfery pokryly kapitálové výdaje z

16,2 %

Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy

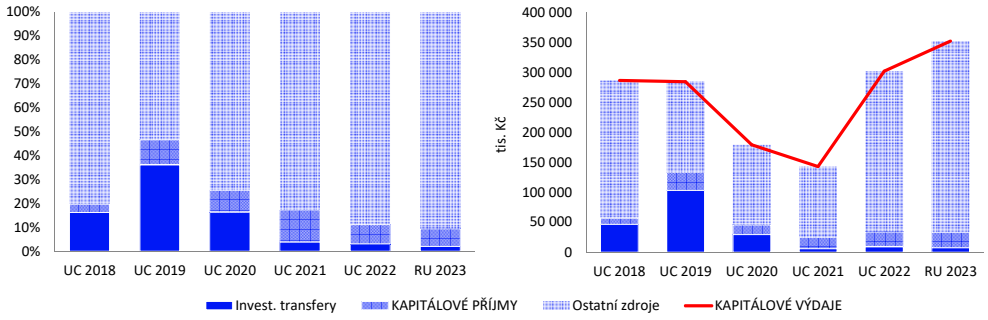

Vlastní investiční výdaje jsou kromě investičních transferů kryty částečně i prodejem majetku a ostatními zdroji. V případě města Chomutov ostatní zdroje tvoří finanční prostředky z uplynulých let a provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) aktuálního roku. Prodej majetku tvoří nejmenší část na pokrytí kapitálových výdajů (100,0 mil. Kč za uplynulých 5 let, což průměrně za rok činí jen 8,4 % vynaložených prostředků na investice), investiční transfery tvoří 16,2 % celkových finančních prostředků na krytí investic a zbývajících 75,4 % tvoří ostatní zdroje.

Nejvíce finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo 65,9 % (školství, kultura sport, veřejná zeleň) a do Průmyslu a ostatních odvětví hospodářství – 29,4 % (doprava, komunikace, odvádění a čištění odpadních vod).

Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období

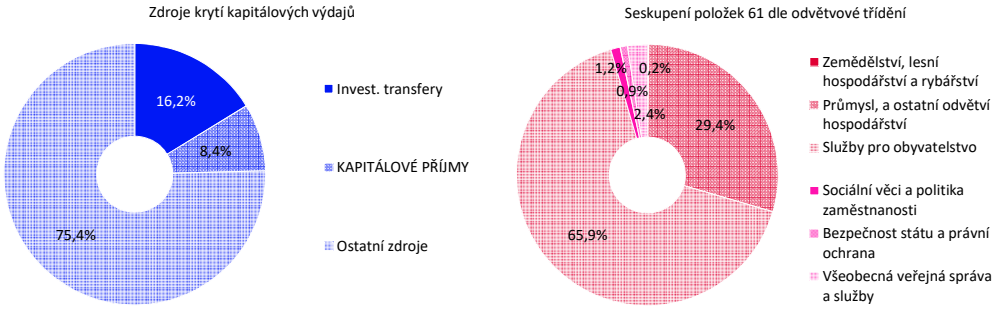

Největší podíl na seskupení položek 61 (tj. kapitálové výdaje bez investičních finančních a transferových výdajů) směřuje do odvětvové skupiny Služby pro obyvatelstvo (65,9 % - dominantní jsou zde výdaje na paragrafech Základní školy a Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené) a Průmysl, a ostatní odvětví hospodářství (29,4 % - převažují výdaje na paragrafech Silnice a Ostatní záležitosti pozemních komunikací).

1.3 HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji se nazývá **provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu). To jsou prostředky, které ÚSC slouží primárně ke splátkám jistin a na financování investičních záměrů obce. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (totožný s kalendářním rokem) se nazývá **saldo bez financování**. Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování těchto indikátorů se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z přebytku hospodaření minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že ÚSC nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek pak pokrývá buď prodejem majetku, nebo úvěrem.

*POZOR na hodnoty rozpočtu 2023 – **výrazný pokles provozního přebytku***

Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
Provozní přebytek (PP)	166 183	217 823	202 653	217 224	243 747	72 119
Rozdíl PP a spl.jistin	117 013	168 653	153 483	168 054	194 577	64 438
PŘÍJMY CELKEM	1 103 450	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886
VÝDAJE CELKEM	1 167 478	1 231 287	1 123 865	1 129 384	1 416 521	1 799 768
SALDO bez financování	-64 028	65 939	68 743	98 689	-24 893	-247 881
PŘÍJMY vč. financování	1 200 690	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886
VÝDAJE vč. financování	1 216 648	1 286 822	1 180 898	1 188 511	1 560 680	1 807 449
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-15 959	10 405	11 709	39 562	-169 052	-255 562
Ukazatel provozních úspor (%)	15,88	18,71	17,67	18,05	17,95	4,75
Ukazatel dluhové služby (%)	4,67	4,07	4,23	4,22	4,35	1,14

Analýza hospodaření města je základním krokem pro sestavení SVR. Ukazuje, že město hospodařilo v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 1 103,5 mil. Kč (2018) až do 1 391,6 mil. Kč (2022). Celkový objem výdajů se pohyboval od 1 123,9 mil. Kč (2020) do 1 416,5 mil. Kč (2022). V roce 2018 a 2022 hospodařilo město

s deficitem (64, resp. 24,9 mil. Kč), v ostatních analyzovaných letech vykazovalo přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku město dosáhlo v roce 2021, a to 98,7 mil. Kč.

Záporné saldo bez financování v letech 2018 a 2022 je důsledkem nejvyšších investičních výdajů (287,1 a 302,5 mil. Kč) v celém pětiletém období

Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

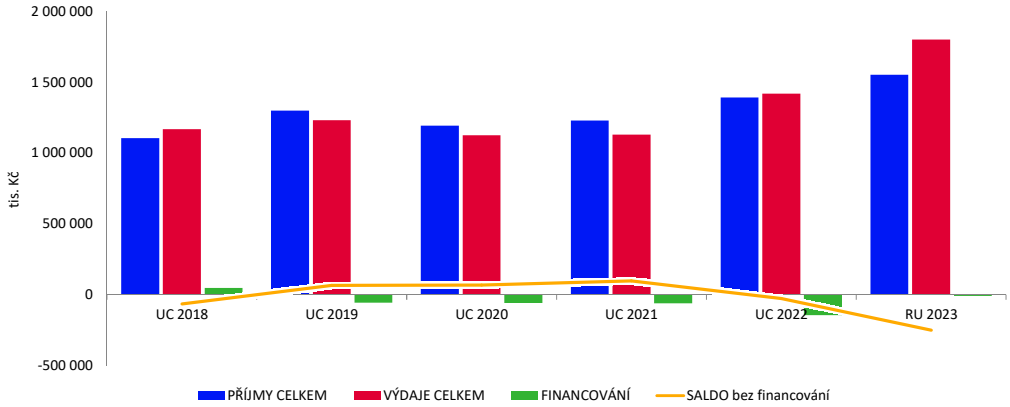

Pozitivním zjištěním, po analýze hospodaření za uplynulé pětileté období, je skutečnost, že město hospodařilo bez výrazného deficitu nebo s přebytkem, a to jak z pohledu salda bez financování, tak i z pohledu bilance hospodaření, tj. i po zahrnutí operací týkajících se financujících položek. Výjimkou je pouze rok 2022, kdy bilance hospodaření po započtení salda Aktivních krátkodobých operací řízení likvidity dosáhla záporné hodnoty 169,1 mil. Kč.

1.3.1 Základní ukazatele hospodaření

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá **provozní přebytek**. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2018 (166,2 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2022 (243,7 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 209,5 mil. Kč.

*V každém roce provozní přebytek dosahuje **kladných hodnot***

Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

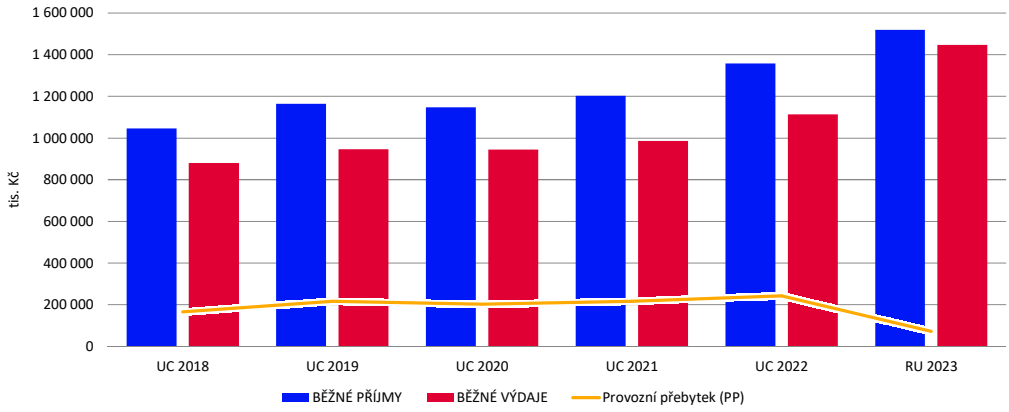

Další možností, jak zhodnotit hospodaření města, jsou hodnoty ukazatele provozních úspor. Ukazatel vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů na krytí investičních záměrů města. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat okolo hodnoty 25 %, která i odpovídá celostátnímu průměru v tomto pětiletém období.

Hodnoty ukazatele provozních úspor nejvíce ovlivňují sdílené daně na straně příjmové a příspěvky PO na straně výdajové.

Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů

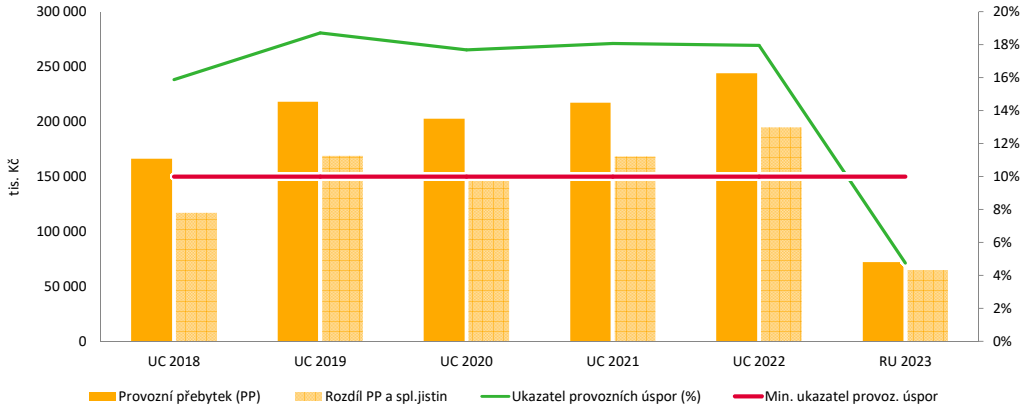

Předcházející graf ukazuje poměrně dobré hodnoty indexu provozních úspor, nedosahují však hodnot optimálních. Přestože sdílené daně v roce 2022 vykázaly relativně nejvyšší růst v celém sledovaném období (92,8 mil. Kč, tj. 12,2 %) index spíše stagnoval, a to z důvodu zrychleného tempa růstu provozních výdajů (zejména Neinvestičních transferů soukromoprávním subjektům – meziroční růst o 122,9 mil. Kč, tj. o 136,7 %). Pro vývoj indexu je tak zásadní vývoj provozního přebytku, resp. tempo růstu provozního rozpočtu. Poklesem hodnoty tohoto ukazatele v roce 2023 se budeme podrobněji zabývat v následujícím textu.

Pro města s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření **rozdíl provozního přebytku a splátek jistin**. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce ukazatel vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj města formou investičních výdajů. V analyzovaném období nabývá tento ukazatel kladných hodnot.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2018 - 2022 byl součet provozních příjmů 5 918,6 mil. Kč, zatímco ve stejném období město utratilo na provozních výdajích 4 871,0 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

1.3.2 Posouzení krátkodobého plánování

Vývoj „inflační“ ekonomiky v roce 2022: růst daňových příjmů o 102,6 mil. Kč, v investicích nárůst o 159,2 mil. Kč.

Růst objemu provozních příjmů od roku 2018 do roku 2022 byl 311,2 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 233,6 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. Tento stav je platný i navzdory několikrát zmiňované pandemii a rostoucí inflaci.

Pokud ovšem zahrneme také hodnoty upraveného rozpočtu na rok 2023, evidujeme růst provozních příjmů od roku 2018 do roku 2023 o 472,1 mil. Kč, zatímco běžné výdaje vzrostou o 566,2 mil. Kč. Z tohoto důvodu také důležitý ukazatel provozního přebytku nabývá v rozpočtu snížených kladných hodnot (72,1 mil. Kč). Protože se ale v roce 2023 jedná o finanční plán v šestém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou

konečné. Je třeba si uvědomit, že v průběhu rozpočtového roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření města. Hospodaření města bude ale nadále ovlivňovat zejména současná ekonomická krize zapříčiněná váhavými kroky vládní pětikoalice směřujícími k průběžnému řešení dopadů aktuálních záležitostí jako jsou energetická krize, mezinárodní politická situace, ale také vysoká míra inflace. Zásadní bude délka trvání tohoto nepříznivého stavu. Jedinou účinnou obranou, jak neohrozit ekonomickou stabilitu města, je důsledné monitorování příjmů (zejména sdílených daní) a jejich vyhodnocování vůči platnému rozpočtu a snažit se každou odchylku od rozpočtu do něj co nejrychleji implementovat.

Tabulka č. 5: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období

Ukazatel	UC/RU 18	UC/RU 19	UC/RU 20	UC/RU 21	UC/RU 22
Daňové příjmy	101,1%	98,2%	101,3%	108,2%	107,5%
Nedaňové příjmy	65,1%	68,5%	78,6%	90,5%	101,6%
Neinvestiční transfery	125,7%	129,6%	176,1%	115,7%	121,3%
Běžné příjmy	98,5%	96,9%	107,7%	107,4%	108,3%
Běžné výdaje	90,8%	95,4%	90,3%	86,4%	93,6%

Poznámka: Hodnoty upraveného rozpočtu jsou za červen jednotlivých let

Dokladem zlepšeného plnění rozpočtu v průběhu roku jsou hodnoty zobrazené v předcházející tabulce. Největší rozdíl mezi skutečnou hodnotou na konci roku a rozpočtovanou částkou v průměru dosahují neinvestiční transfery (33,7 %). Je to z důvodu nemožnosti rozpočtovat tyto hodnoty do obdržení rozhodnutí o přidělení dotace (zřejmý je také vliv kompenzačních bonusů spojených s pandemií). Zlepšené plnění je možné sledovat také u daňových příjmů (3,3 %). U příjmů nedaňových je situace opačná, jejich výše je o 19,2 % nadhodnocena. Kapitálová část rozpočtu není uváděna záměrně, protože při porovnání rozpočtu se skutečností zpravidla dochází k velkým rozdílům v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách během roku.

Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že platný rozpočet odráží určitou míru opatrnosti a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené (v průměru o 3,8 %) a běžné výdaje pak jsou predikovány nadhodnocené (v průměru o 8,7 %). V konečném výsledku ovšem výsledek hospodaření dosahuje optimističtějších hodnot oproti plánu v polovině rozpočtového období.

Hodnoty ukazatelů jsou v letech 2020 a 2021 ovlivněny pandemickou krizí, která propukla v březnu roku 2020. Vzhledem k nejasnosti dalšího vývoje se proto rozpočet jeví zejména v provozní části výdajů jako podhodnocený. Výše neinvestičních transferů je pak ovlivněna výplatou kompenzačního bonusu, který částečně eliminoval pokles na položce 1111 ($DPFO_{zč}$).

*Nutný **důsledný** monitoring plnění rozpočtu – **okamžité** reagování na odchylky od platného rozpočtu.*

Už při sestavování rozpočtu je proto nutné dodržovat pravidlo rychlejšího růstu běžných příjmů než provozních výdajů. Opačný případ, kdy běžné výdaje rostou rychleji než běžné příjmy, je dlouhodobě neudržitelný.

1.4 MONITORING HOSPODAŘENÍ

S cílem zabezpečit rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, byl

s účinností od roku 2018 přijat zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Zákon mimo jiné definuje tzv. fiskální pravidlo, podle kterého musí ÚSC hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy ve výši nejméně 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Z pohledu pravidla rozpočtové odpovědnosti je strop pro výši dluhu v roce 2023

Tabulka č. 6: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2022	RU 2023
Dluh	7 681	0
Průměr příjmů za 4 roky	1 277 384	1 341 049
Fiskální pravidlo	0,60%	0,00%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	766 430	804 629

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh města nepřesahuje povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu je 766,4 mil. Kč (2022) a 804,6 mil. Kč (2023).

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Zbylými dvěma jsou:

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům -** Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je město schopno krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.

Kromě uvedených monitorujících je sledována také soustava informativních ukazatelů. Mezi vybrané informativní ukazatele s úzkou vazbou na dluhové hospodaření dále patří:

- **Ukazatel dluhové služby** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt svou roční dluhovou službu svými celkovými příjmy. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.

Tabulka č. 7: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření

Monitorující ukazatel	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022
Fiskální pravidlo	21,03%	14,53%	9,30%	21,31%	0,60%
Celková likvidita	7,42	7,01	4,57	2,65	3,49
Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv	5,93%	4,95%	5,11%	7,33%	4,54%
Ukazatel dluhové služby	4,67%	4,07%	4,23%	4,22%	4,35%

Překročení hraničních hodnot u všech tří monitorujících ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je město v nepříznivé finanční situaci. Pro město Chomutov jsou příznivé hodnoty všech zmíněných ukazatelů.

1.5 ANALÝZA CASH FLOW

Problematika cash flow města je úzce spojena s uvolňováním finančních prostředků náležejících obci jako podíl na daňovém výnosu a ostatních, zejména mandatorních, příjmech. Tento systém zjišťování finančního toku nepokrývá zcela finanční potřeby municipalit v průběhu roku a vytváří tak tlaky na efektivní řízení krátkodobého financování rozpočtových výdajů. Proto není výjimkou, že hodnoty cash flow jsou záporné, jak dokumentuje následující graf.

Graf č. 15: Průměrné měsíční cash flow

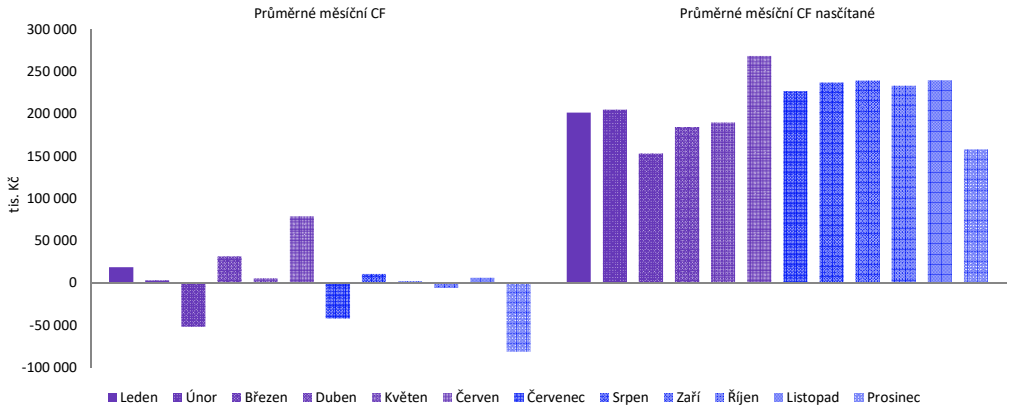

Poznámka: Hodnoty jsou vypočteny jako průměr za roky 2018 - 2022

Výše vlastních finančních prostředků je závislá na investiční aktivitě města

Pro hodnocení finanční stability města je však důležité, aby hodnota vlastních finančních prostředků na konci rozpočtového roku pokrývala financování základních potřeb města. Následující graf znázorňuje danou situaci města.

Graf č. 16: Vývoj cash flow

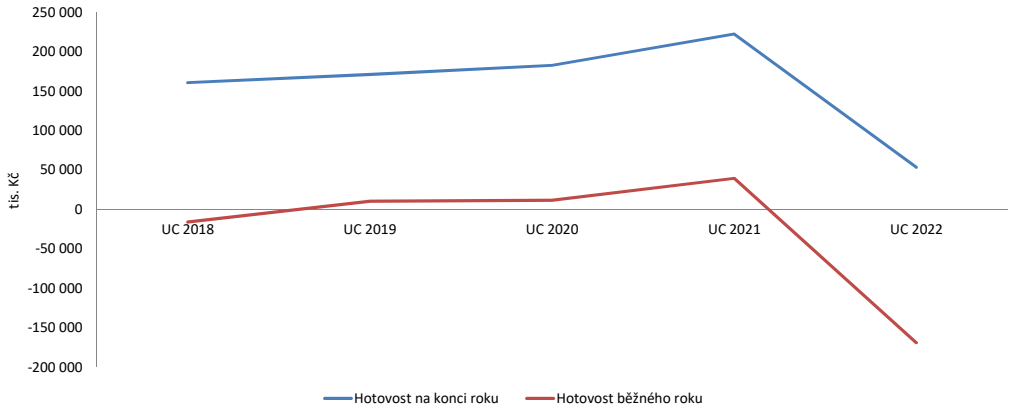

Hodnoty cash flow vycházejí ze schválených závěrečných účtů města a jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 8: Vývoj cash flow a platební schopnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022
Celková dluhová služba	204 361	155 191	106 021	256 851	7 681
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	49 170	49 170	49 170
Provozní přebytek	166 183	217 823	202 653	217 224	243 747
Platební schopnost I. řádu	1,23	0,71	0,52	1,18	0,03
Platební schopnost II. řádu	29,59%	22,57%	24,26%	22,64%	20,17%
Hotovost na konci roku	160 772	171 177	182 886	222 448	53 396
Hotovost běžného roku	-15 959	10 405	11 709	39 562	-169 052

V analyzovaných letech vykazuje stav peněžních prostředků běžného roku záporné saldo v letech 2018 a 2022, což je způsobeno zvýšenou investiční činností města. K vyrovnání hospodaření těchto let město zpravidla zapojovalo přebytek finančních prostředků z předcházejících let, kdy investovalo méně a vytvářelo si finanční rezervu právě pro tyto případy.

Finanční stabilitu a schopnost města plnit svoje závazky lze posoudit na základě ukazatele platební schopnosti prvního řádu (optimum pod hranicí 2, maximální přípustná hodnota 6) a platební schopnosti druhého řádu (pod 20 % optimální stav, do 40 % stav uspokojivý). V obou případech se jedná o dobré hodnoty, v případě platební schopnosti I. řádu lze pak konstatovat, že jsou hodnoty optimální. Oba ukazatele profitují zejména z uvážlivého dluhového hospodaření a relativně dobrých hodnot provozního přebytku.

1.6 ZÁVĚRY ANALÝZY HOSPODAŘENÍ

Zůstatky na účtech na konci roku 2022 ve výši

453,8 mil. Kč

Město v období 2018 – 2022 disponovalo zůstatky na účtech ve výši 396,5 mil. Kč (2018) až 735,9 mil. Kč (2021). Úroveň dlouhodobých pohledávek se v celém sledovaném období pohybovala v intervalu od 10,7 mil. Kč (2022) do 13,8 mil. Kč (2018). Objem dlouhodobých závazků je v celém období nulový. Stav nesplacených úvěrů meziročně klesal z 204,4 mil. Kč (2018) na 7,7 mil. Kč (2022).

Graf č. 17: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků

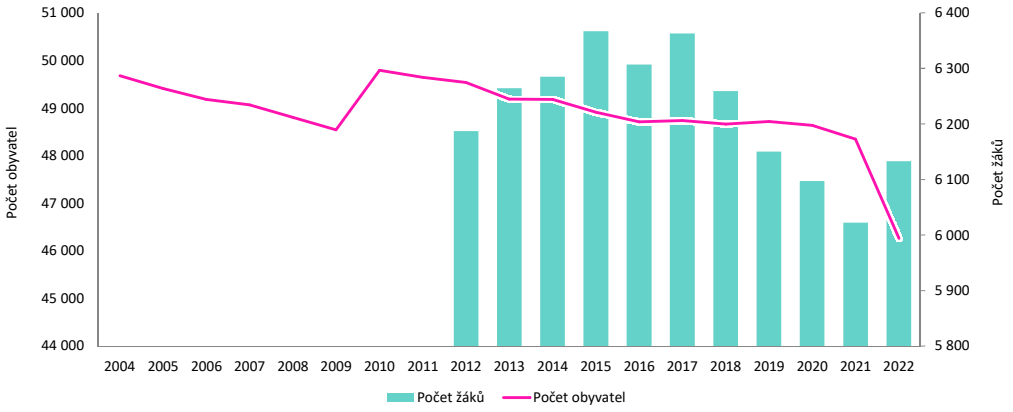

Poznámka: Počet obyvatel je uváděn k 1.1. a počty žáků k 30.9. daného roku

Trend snižování počtu obyvatel a žáků

Počet obyvatel v období 2004 - 2023 klesá (o 2 741 obyvatel). Výjimkou je výrazný nárůst počtu obyvatel v roce 2010 (1 254 obyvatel), a také mírné přírůstky v letech 2017 a 2019. Vývoj počtu žáků má hyperbolický vývoj a ve sledovaném období 2013 - 2022 poklesl o 54. Vývoj těchto dvou kategorií má mírně negativní vliv na inkasované sdílené daně, prioritní ovšem zůstává vývoj ekonomiky. Dopad změny počtu obyvatel a žáků ve výše uvedených časových horizontech lze ilustrovat modelovým výpočtem sdílených daní dle přílohy zmíněné vyhlášky č. 264/2023 Sb. Úbytkem počtu obyvatel v uvedeném období město přichází cca o 121,3 mil. Kč na podílu sdílených daní. V případě uvedeného poklesu počtu žáků město dostává o cca 2,0 mil. Kč méně.

Nutnost věnovat velkou pozornost aktuálnímu stavu rozpočtu.

O to větší pozornost musí být soustředěna na plánovací dokument (rozpočet), ze kterého vychází střednědobý výhled rozpočtu. V rámci analýzy minulého období jsme posuzovali také rozpočet na aktuální rok. Při absolutním meziročním porovnání dle

tříd rozpočtové skladby dosahují pozitivního vývoje všechny rozpočtové třídy. Celkový růst příjmů dosahuje 160,3 mil. Kč. Výdaje rostou v provozní i kapitálové části rozpočtu, celkový růst výdajů je 383,2 mil. Kč. Růst provozní části určují zejména Neinvestiční nákupy a související výdaje a Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (meziroční navýšení o 124,6, resp. 71,2 mil. Kč).

Graf č. 18: Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby

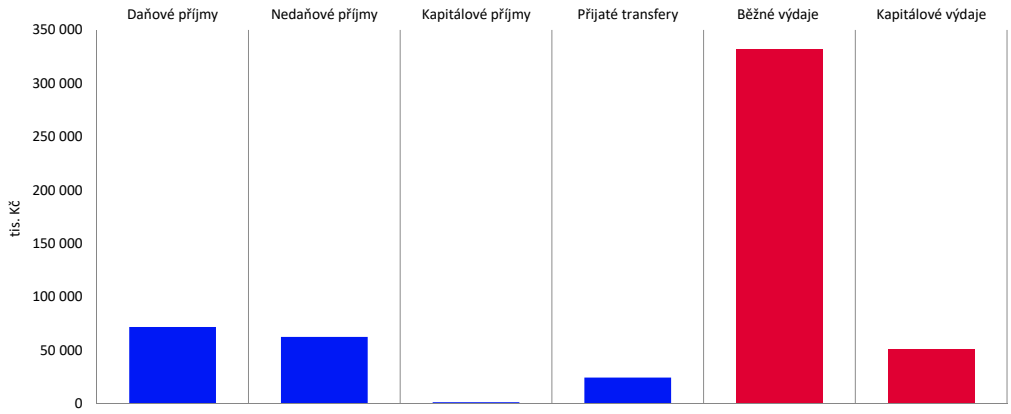

V kapitole 1.3.2 jsme posuzovali hodnoty platného rozpočtu s dosaženými skutečnými hodnotami na konci rozpočtového roku. Bylo konstatováno, že rozpočet odráží určitou míru opatrnosti (podhodnocené příjmy a nadhodnocené výdaje). Je třeba ale dodržovat jedno důležité pravidlo – provozní (běžné) výdaje by neměly **růst rychleji** než provozní (běžné) příjmy.

Vlastní investiční aktivita města způsobuje záporné saldo hospodaření v letech 2018 a 2022 (64,0, resp. 24,9 mil. Kč). V obou letech bylo záporné saldo zapříčiněno maximálními investičními výdaji. Po zohlednění financování (uhrazených jistin a přijatých půjček) bylo záporné saldo hospodaření opět v letech 2018 a 2022 (16,0, resp. 169,1 mil. Kč). Vliv splácení závazků přijatých v předešlém období se projevil zejména na hodnotách ukazatele dluhové služby. Ukazatel ve sledovaném období dosahoval hodnot v intervalu od 4,07 % (2019) do 4,67 % (2018). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty. Saldo hospodaření v rozpočtu na rok 2023 je kryto přebytky hospodaření minulých let ve výši 255,6 mil. Kč.

Graf č. 19: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

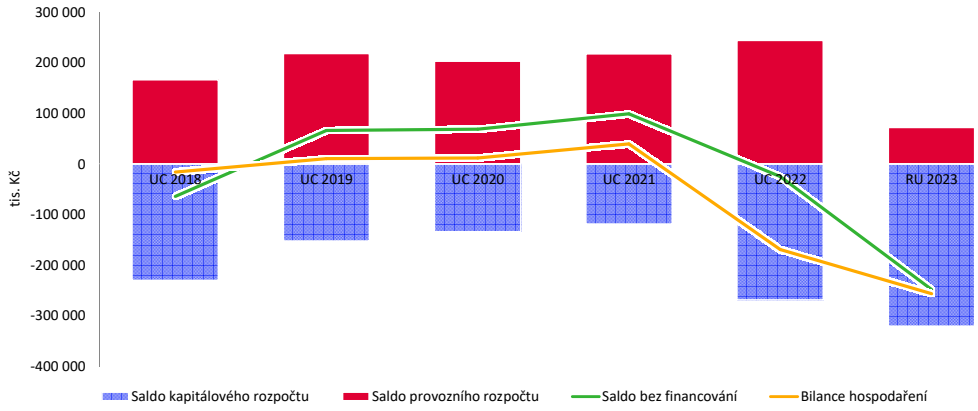

1.6.1 Rekapitulace

V rámci kapitoly byla provedena analýza hospodaření minulého období s důrazem na vývoj základních ekonomických ukazatelů. Výstup analýzy je základním předpokladem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu, který je do značné míry ovlivněn také externími podmínkami. Níže uvádíme přehled vybraných výstupů analýzy a externích faktorů, které budou nebo mohou ovlivňovat hospodaření výhledového období.

POZITIVA HOSPODAŘENÍ

- Rozsáhlá investiční činnost – za pětileté období proinvestováno 1 197,6 mil. Kč
- Nízké dluhové zatížení (maximální hodnota fiskálního pravidla 21,31 %)
- Stabilní hodnota provozního hospodaření (minimální hodnota PP/BP 15,88 % při optimální výši 25 %)

MOŽNÉ OHROŽENÍ HOSPODAŘENÍ

- Prodlužující se ekonomická krize
- Zvýšené nároky na krytí provozních i kapitálových výdajů – platy, energetická krize, inflace (ceny materiálu, služeb, apod.)
- Vysoké úrokové sazby
- Klesající počet obyvatel ve sledovaném období (-2 741) a žáků (-54)
- Využívání vypisovaných investičních dotačních titulů (v průměru kryto 16,2 % investic, přičemž v posledních dvou letech hodnota nepřesahuje 4,0 %)
- Nestabilita veřejných financí
- Uprchlická krize – mezinárodní politická situace

2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je dokument, který modeluje vývoj příjmů i výdajů v budoucím období. Jeho obsahem jsou též smluvně podložené investiční akce a kompletní dluhová služba. Takto sestavený výhled, který reprezentuje proces střednědobého plánování, je podkladem pro řízení rozvoje a samozřejmě i udržitelnosti ekonomické stability územních samosprávných celků. Jeho přínosem je úspora času při sestavování rozpočtu. Na základě informace o výši volných finančních prostředků, využitelných na částečné pokrytí investičních záměrů, přispívá k eliminaci rizik při rozhodování o nových úvěrech. Zároveň usnadňuje tvorbu podkladů pro žádosti o úvěr nebo dotaci.

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Jedním z mála zjednodušení při sestavování SVR je vypuštění neinvestičních transferů s účelovým znakem a to jak na straně příjmové, tak i výdajové (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Transfery na příjmové i výdajové straně působí neutrálně na saldo hospodaření, zvyšují však hodnoty příjmů a výdajů. Zároveň nezahrnutím těchto vybraných transferů může meziroční vývoj některých ukazatelů nebo celkových objemů navodit dojem zhoršeného hospodaření.

Hodnoty SVR, zejména v provozní části, silně ovlivňuje energetická krize a očekávané změny financování z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 9: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Text (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
DAŇOVÉ PŘÍJMY	895 828	998 469	1 070 271	1 183 869	1 200 332	1 225 453	1 254 806	1 279 564
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	114 146	176 585	239 226	211 404	149 638	150 145	150 562	150 730
Neinvestiční transfery	193 315	182 698	209 188	105 733	80 332	80 936	82 150	83 390
BĚŽNÉ PŘÍJMY	1 203 290	1 357 752	1 518 685	1 501 007	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	19 122	24 520	25 900	11 300	0	0	0	0
Investiční transfery	5 661	9 357	7 301	0	0	0	0	0
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	24 783	33 876	33 201	11 300	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
BĚŽNÉ VÝDAJE	986 066	1 114 004	1 446 566	1 339 619	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	143 317	302 516	353 201	394 510	0	0	0	0
VÝDAJE CELKEM	1 129 384	1 416 521	1 799 768	1 734 129	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
SALDO bez financování	98 689	-24 893	-247 881	-221 822	154 788	167 477	179 241	187 377
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	7 681	0	0	0	0	0
Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	-9 957	-94 989	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-59 127	-144 159	-7 681	0	0	0	0	0
PŘÍJMY vč. financování	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
VÝDAJE vč. financování	1 188 511	1 560 680	1 807 449	1 734 129	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
BILANCE HOSPODAŘENÍ	39 562	-169 052	-255 562	-221 822	154 788	167 477	179 241	187 377
Provozní přebytek (PP)	217 224	243 747	72 119	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Rozdíl PP a spl.jistin	168 054	194 577	64 438	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Ukazatel provozních úspor (%)	18,05	17,95	4,75	10,75	10,82	11,50	12,05	12,38
Dluhová základna	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
Dluhová služba	51 876	60 542	17 681	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Ukazatel dluhové služby (%)	4,22	4,35	1,14	0,99	1,05	1,03	1,01	0,99

2.1 PROVOZNÍ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Obsah kapitoly je zaměřen na vybrané části sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje uvedená tabulka kumulovaného výhledu.

2.1.1 Sdílené daně

Hodnoty sdílených daní se nejvíce podílejí na vývoji provozních příjmů

Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě schváleného státního rozpočtu na rok 2023, s využitím hodnot návrhu státního rozpočtu na rok 2024 a střednědobého výhledu státu na roky 2025 - 2026 a následnou predikcí do roku 2028. Nárůst sdílených daní od roku 2022 (skutečnost), resp. 2023 (plán/rozpočet) do konce SVR je 236,1 mil. Kč, resp. 158,2 mil. Kč.

V následujícím grafu je znázorněn vývoj sdílených daní v porovnání s hodnotami predikcí zveřejněných MF. Je zřejmé, že skutečně dosažené hodnoty jsou zpravidla vyšší než tyto výchozí predikce (v průměru let 2018 – 2022 o 5,5 %).

Graf č. 20: Vývoj sdílených daní

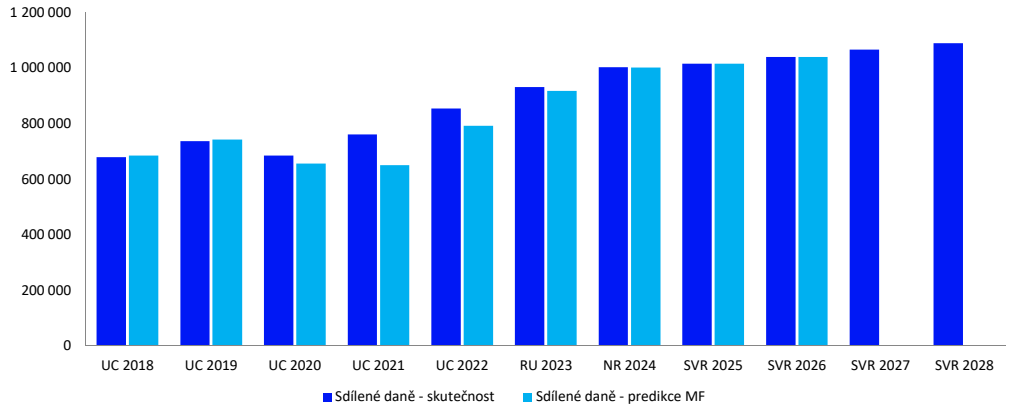

Poznámka: Hodnoty sdílených daní dle MF vycházejí do roku 2023 ze schváleného státního rozpočtu na daný rok, resp. z jeho upřesněných hodnot v průběhu roku. Roky 2024 – 2026 pak vycházejí z hodnot návrhu státního rozpočtu resp. střednědobého výhledu státního rozpočtu

2.1.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj hodnot provozních příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky odboru ekonomiky byl predikován vývoj jednotlivých provozních položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je ve výhledovém období zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření města.

Graf č. 21: Vývoj běžných příjmů a výdajů

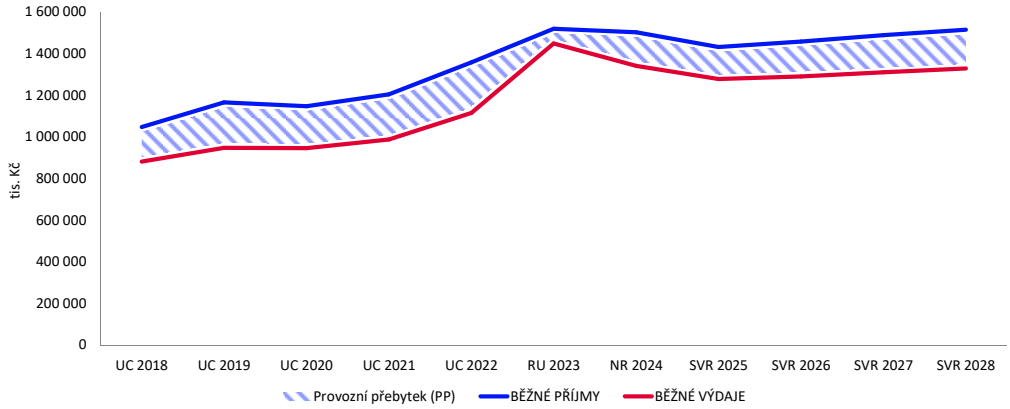

2.1.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek je po celé období SVR kladný

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) by měl optimálně nabývat alespoň 25% běžných příjmů. V celém sledovaném období SVR je ukazatel kladný, a to v rozmezí od 154,8 mil. Kč (2025) do 187,4 mil. Kč (2028). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby. Od roku 2022, resp. 2023 do roku 2028 vykazuje provozní přebytek pokles o 56,4 resp. růst o 115,3 mil. Kč na 187,4 mil. Kč.

Graf č. 22: Vývoj provozního přebytku

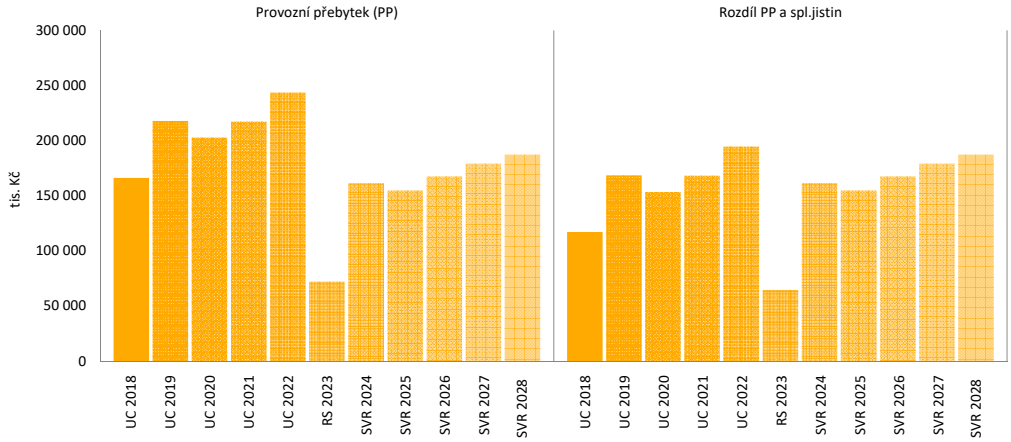

2.1.4 Ukazatel provozních úspor

Hodnoty ukazatele provozních úspor v rozmezí

10,75 % - 12,38 %

Ukazatel provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů a vyjadřuje, jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů města. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem. Hodnota ukazatele provozních úspor upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 4,75 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází po skokovém nárůstu k postupnému mírnému zvyšování ukazatele až na hodnotu 12,38 % v roce 2028. Uvedená hodnota představuje oproti roku 2022 pokles o 5,57 procentního bodu a oproti roku 2023 růst o 7,63 procentního bodu. Hodnota ukazatele se tak pohybuje nad minimální úrovní (10 %).

Graf č. 23: Vývoj ukazatele provozních úspor

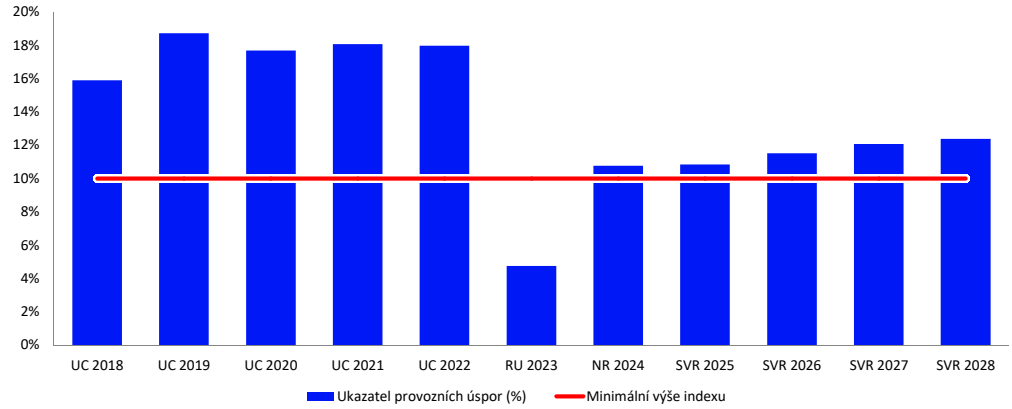

2.2 KAPITÁLOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

SVR počítá s investicemi pouze v roce 2024, a to v celkové výši

394,5 mil. Kč

V období střednědobého výhledu rozpočtu 2024 - 2028 se počítá s prodejem pozemků a ostatního DHM pouze v roce 2024, a to v celkové výši 11,3 mil. Kč (prodej pozemků) Případný další prodej dlouhodobého majetku bude odvislý od investiční aktivity města v jednotlivých letech výhledu.

Sestavený střednědobý výhled rozpočtu obsahuje investiční akce pouze v roce 2024, a to ve výši 394,5 mil. Kč. Vzhledem k nejasnostem vyplývající z konsolidačního balíčku, jsou investiční transfery odhadovány ve výši cca 60 mil. Kč. Jejich hodnoty budou během roku upřesňovány. Ve výhledu není uvažováno ani přijetí nového úvěru.

2.3 CELKOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které městu zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2025 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

Graf č. 24: Vývoj salda hospodaření

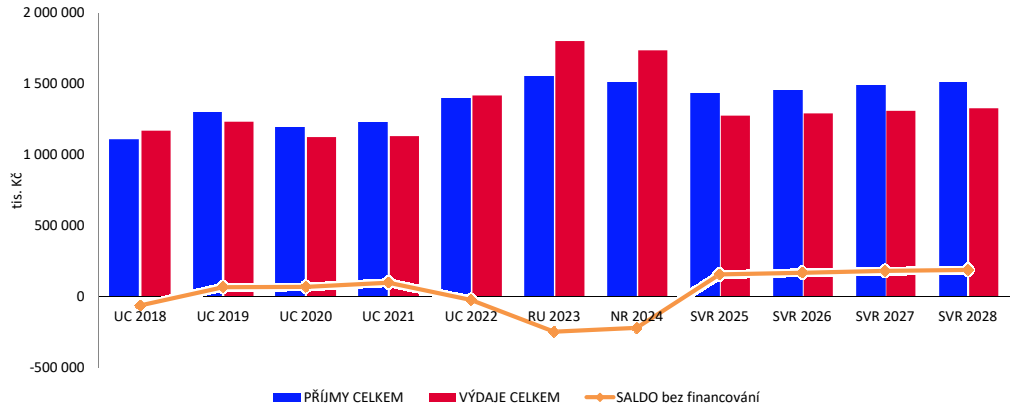

2.3.1 Volné finanční prostředky

V následující tabulce na řádku „Volné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které městu zůstanou na financování investičních akcí po spl-

nění svých závazků. Protože v roce 2024, kde jsou zahrnuty investiční akce, je bilance hospodaření záporná, hodnota tohoto řádku je nulová.

Tabulka č. 10: Volné finanční prostředky

Text (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
BĚŽNÉ PŘÍJMY	1 203 290	1 357 752	1 518 685	1 501 007	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
BĚŽNÉ VÝDAJE	986 066	1 114 004	1 446 566	1 339 619	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
Provozní přebytek (PP)	217 224	243 747	72 119	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	24 783	33 876	33 201	11 300	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	143 317	302 516	353 201	394 510	0	0	0	0
Saldo kapitálového rozpočtu	-118 534	-268 640	-320 000	-383 210	0	0	0	0
PŘÍJMY vč, financování	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
VÝDAJE vč. financování	1 188 511	1 560 680	1 807 449	1 734 129	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
SALDO bez financování	98 689	-24 893	-247 881	-221 822	154 788	167 477	179 241	187 377
FINANCOVÁNÍ	-59 127	-144 159	-7 681	0	0	0	0	0
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	7 681	0	0	0	0	0
Volné finanční prostředky	**39 562**	**0**	**0**	**0**	**154 788**	**167 477**	**179 241**	**187 377**

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý SVR, ze stávající legislativy a místních podmínek. Teoretická výše finančních prostředků, které může město ze svých prostředků použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru, se pohybuje v rozmezí od 154,8 mil. Kč (2025) do 187,4 mil. Kč (2028). Toto jsou hodnoty ve výši cca 70 % hodnot kapitálových výdajů v minulém období.

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let, hledání rezerv a efektivního hospodaření může město ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace, apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj města.

Tabulka č. 11: Disponibilní prostředky výhledového období

Ukazatel (tis. Kč)	SVR
Kumulovaná bilance hospodaření	467 062
Zůstatky na BÚ na konci roku 2023	198 217
Bezpečné navýšení úvěrového zatížení	911 000
Teoretické disponibilní prostředky	1 576 278

Poznámka: Výše zůstatků je vypočtena jako součet Zůstatky na účtech (2022) a Změna stavu peněžních zůstatků (2023)
Poznámka: Bezpečná výše dluhu je obsahem kapitoly Analýza zadluženosti

Na období SVR je predikováno

1 576,3 mil. Kč

Společnost AQE advisors, a.s. stanovila pro období 2024 - 2028 na základě sestaveného střednědobého výhledu objem teoretických disponibilních prostředků pro rozvoj města formou investičních a jednorázových akcí ve výši 1 576,3 mil. Kč.

2.4 DLUHOVÁ SLUŽBA

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě města a o jeho schopnosti splácet dluh. Město v aktuálním roce realizuje poslední splátku přijatého úvěru od Komerční banky, a.s. (319,0 mil. Kč). Vzhledem k tomu, že výhled nepočítá s přijetím úvěru nového, je výše dluhové služby v tomto dokumentu v celém období nulová.

Střednědobý výhled rozpočtu vychází od roku 2026 z rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba je v celém výhledovém období nulová (je určena splátkami jistin a úrokovou zátěží nesplacené-

ho dluhu). Proto také ukazatel dluhové služby se ve výhledovém období pohybuje v nulové výši

Graf č. 25: Vývoj dluhové služby

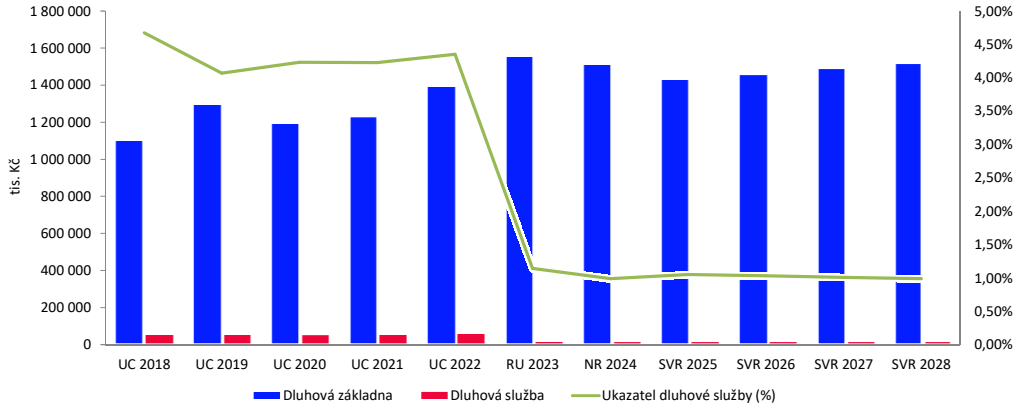

2.5 ANALÝZA ZADLUŽENÍ

Následující tabulka hodnotí zadlužení města z pohledu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posuzuje hodnotu fiskálního pravidla a při překročení 60% hranice určuje povinnou výši splátek.

Tabulka č. 12: Predikce rozpočtové odpovědnosti

Fiskální pravidlo

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Dluh	256 851	7 681	0	0	0	0	0	0
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	723 204	766 430	804 629	852 584	882 918	892 654	882 999	883 206
Teoretické navýšení dluhu	466 353	758 749	804 629	852 584	882 919	892 654	882 999	883 206
Fiskální pravidlo	21,31%	0,60%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Povinná výše splátek	-	-	-	-	-	-	-	-

Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného. Město Chomutov může ve výhledovém období zvýšit svoje dluhové zatížení o 852,6 mil. Kč (2024) až 892,7 mil. Kč (2026), aniž by překročilo hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti.

Graf č. 26: Vývoj teoretického navýšení dluhu

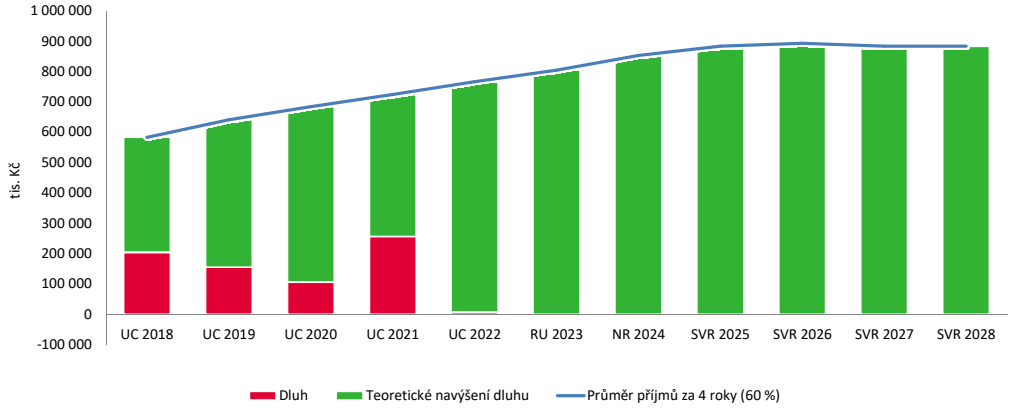

Střednědobý výhled rozpočtu by měl být v podstatě strategickým plánem municipality, ve kterém jsou nastaveny optimální hodnoty jejího hospodaření a důležité ukazatele, včetně aktivního řízení zadluženosti s cílem stanovit únosnou dluhovou službu, kterou bude v budoucnu schopna splácet.

Velice rychlým a jednoduchým testem zadluženosti obce je **ukazatel provozního krytí dluhu (platební schopnost I. řádu)**, který říká, za kolik let je obec schopna splatit své dlouhodobé závazky z vlastních zdrojů. Jako vlastní zdroj je zde uvažován víceletý (např. čtyřletý) průměr přebytku běžného rozpočtu, ke kterému se poměřuje celkový objem dlouhodobých závazků města. Pokud je výsledkem tohoto poměru maximální hodnota 6, jedná se o přiměřenou zadluženost.

Při stávající nulové výši dluhu na konci roku 2023 nabývá ukazatel platební schopnosti I. řádu příznivé nulové hodnoty v celém výhledovém období.

Tabulka č. 13: Predikce platební schopnosti I. řádu

PS I. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Celková dluhová služba	256 851	7 681	0	0	0	0	0	0
Provozní přebytek	217 224	243 747	72 119	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Platební schopnost I. řádu	1,18	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dobře vypovídajícím ukazatelem je takzvané **krytí roční dluhové služby (platební schopnost II. řádu)**, vyjadřující poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý. Jinými slovy: po uhrazení ročních splátek dluhu zbude dostatek prostředků na krytí vlastních potřeb včetně nových investic, nebo budování finančních rezerv rozpočtu pro další roky.

Vzhledem k nulovým hodnotám výše roční dluhové služby ve výhledovém období není ukazatel platební schopnosti II. řádu pro město Chomutov definován. Jedná se o velmi příznivý stav hodnot po celé sledované období.

Tabulka č. 14: Predikce platební schopnosti II. řádu

PS II. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Provozní přebytek	217 224	243 747	72 119	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	7 681	0	0	0	0	0
Platební schopnost II. řádu	22,64%	20,17%	10,65%	-	-	-	-	-

Dalším ukazatelem, kterým lze hodnotit výši dluhů je tzv. ukazatel **Finanční zadluženosti.** Ukazatel je konstruován jako poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům města a vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty ukazatele dosahující výše do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty mezi 7 – 18 % jsou uspokojivé, lze však konstatovat nárůst trendu zadlužování a zvýšení míry rizika. Hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko zadluženosti a ohrožují stabilitu finančního zdraví žadatele.

Vzhledem k nulovým hodnotám výše splátek dluhu nabývá ukazatel finanční zadluženosti pro město Chomutov velmi příznivých hodnot. Jeho výše ve výhledovém období je nulová.

Tabulka č. 15: Predikce finanční zadluženosti

Finanční zadluženost

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	7 681	0	0	0	0	0
BĚŽNÉ PŘÍJMY	1 203 290	1 357 752	1 518 685	1 501 007	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
Finanční zadluženost I. řádu	4,09%	3,62%	0,51%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Za pomocí výše uvedeného jsme stanovili bezpečnou výši zadlužení pro období střednědobého výhledu. Výpočet vychází z nastavených hodnot ukazatelů, kde stě-

žejní roli hraje vývoj příjmů ze sdílených daní, výše a predikce provozního přebytku samotných běžných příjmů na příjmové straně, výdaje na platy včetně pojistného a struktura výdajových položek na straně běžných výdajů. Ve splátkách dluhu hraje významnou roli provozní přebytek. K určení hranice pro bezpečnou výši zadlužení vycházíme z předpokladu, že doba k celkovému umoření dluhu nebude delší než 10 let, optimálně by mělo stačit 6 let. Hranice pro bezpečnou výši zadlužení je stanovena na:

911,0 mil. Kč

Hranice bezpečné výše zadlužení je vyšší, než určuje zákon o rozpočtové odpovědnosti

Při této výši zadlužení bude zajištěn bezproblémový provoz a nebude ani omezen další rozvoj města. Nelze ale zaměňovat výši dluhu neomezeného zákonem o rozpočtové odpovědnosti s povinností zajistit splátky z výše dluhu (požadavek zákona). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je požadavek na zajištění meziročních splátek celkového dluhu nad hodnoty v tabulce „Predikce rozpočtové odpovědnosti“ ve výši 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 roky. Hranice bezpečného zadlužení je o cca 106,4 mil. Kč vyšší než hodnota vypočítaná dle zákona o rozpočtové odpovědnosti na aktuální rok. Tato skutečnost vyplývá z algoritmu výpočtu. Zatím co zákon vychází z hodnot celkových příjmů za minulé 4 roky, výpočet hranice bezpečné výše zadlužení využívá hodnoty budoucích let SVR.

3 Ekonomické hodnocení

Územní samosprávný celek by měl při tvorbě koncepčních materiálů a dlouhodobějších plánů, ale i při hledání všech finančních zdrojů, vycházet z odborného posouzení schopností vlastní ekonomiky. Ekonomická analýza by se měla opírat o komplexní hodnocení řady kritérií, které přináší například ekonomické hodnocení územního samosprávného celku. Ekonomické hodnocení společnosti AQE, advisors, a.s. je sestaveno na základě 20 vybraných ukazatelů rozdělených do 5 dílčích oblastí hospodaření.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnosti
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v následujícím grafu. Z průměrného hodnocení ukazatelů se nejvíce odchyluje oblast Finanční, Příjmová a Hospodaření.

Graf č. 27: Relativní hodnocení dílčích oblastí

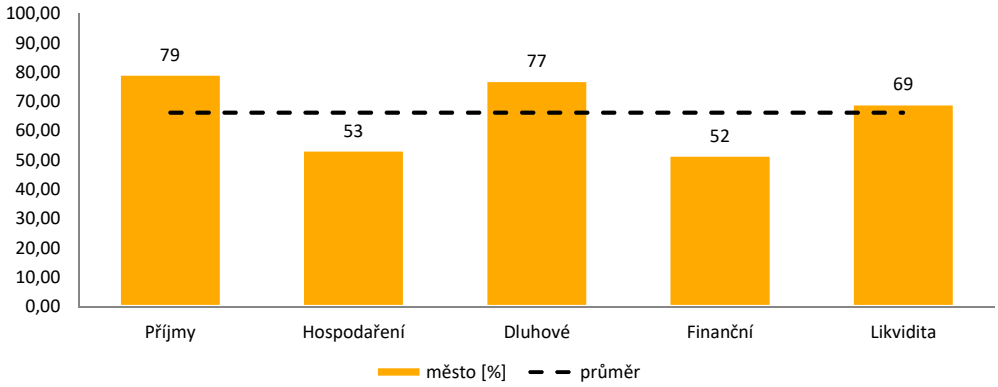

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí. Ekonomické hodnocení je prováděno stejnou soustavou ukazatelů, protože je ale vyhodnocení výhledového období zatíženo určitou mírou nejistoty, je využito dvou stupnic s rozdílnou citlivostí na dosažené hodnoty.

- Ekonomické hodnocení minulého období 2018 - 2022

B1	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	**přijatelný**

- Ekonomické hodnocení výhledového období 2024 – 2028

STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	**velmi dobrý**

Úspěšné hodnocení pomůže předcházet ekonomickým problémům v budoucnosti. Poskytuje také potenciálním věřitelům cenné detailní informace, protože výsledek hodnocení vyjadřuje schopnost hodnoceného ÚSC dostát svým závazkům a tím tedy poskytuje doporučení, zda a za jakých podmínek uzavřít s daným subjektem obchodní vztah. Výhoda zdravého hospodaření se promítá také do žádostí o různé dotace a

půjčky ze státního rozpočtu a státních fondů. Municipality též používají ratingová hodnocení jako výhodu při vyjednávání se zahraničními i tuzemskými investory. Informace, které rating poskytuje, jsou komplexní a mohou sloužit jako jeden z faktorů, které investoři zvažují během složitého rozhodování při výběru nejvhodnější oblasti pro realizaci svých investičních záměrů.

Tabulka č. 16: Ekonomické hodnocení města v letech 2013 - 2020 (staré)

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	B-	B+	B-	B+	B+	B+	B+	B+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Nové ekonomické hodnocení střednědobého výhledu města:

STR2 - Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Tabulka č. 17: Ekonomické hodnocení města v letech 2021 - 2023 (nové)

Hodnocení	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Minulost	B1	B1	B1	-	-	-	-	-
Budoucnost	STR2	STR2	STR2	-	-	-	-	-

Ekonomické hodnocení města poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření města v minulosti a z nastavených trendů vývoje v budoucích pěti letech.

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2024 - 2028 vychází z podrobné analýzy hospodaření města v letech 2018 - 2022 a platného rozpočtu roku 2023. Na základě těchto analýz, s přihlédnutím k legislativním změnám, současné ekonomické situaci ovlivněné jak energetickou krizí a bezprecedentně vysokou inflací, tak i do budoucna obsahem konsolidačního balíčku, spolu s konzultacemi s vedoucími pracovníky odboru ekonomiky, byl sestaven střednědobý výhled rozpočtu města.

Samostatnou kapitolou jsou sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji ovlivňovaném současnou i budoucí zdravotní, politickou a ekonomickou situací, které budou dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti.

Tabulka č. 18: Predikce sdílených daní dle MF ČR

Daňový příjem (tis.Kč)	MF ČR 2023	RU 2023	MF ČR 2024	NR 2024	MF ČR 2025	SVR 2025	MF ČR 2026	SVR 2026
DPFO placená plátci	146 333	-	166 000	-	167 666	-	177 333	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %	9 909	-	11 494	-	12 287	-	13 079	-
DPFO placená plátci vč. motivační	156 242	156 040	177 494	178 000	179 953	179 953	190 413	190 413
DPFO placená poplatníky	11 000	9 530	12 000	12 000	14 667	14 667	15 000	15 000
DPFO vybíraná srážkou	29 667	30 650	32 000	32 000	28 667	28 667	27 667	27 667
DPPO	219 666	214 860	263 000	263 000	288 666	288 666	280 333	280 333
DPH	501 333	520 290	517 333	518 000	503 333	503 333	526 666	526 667
Celkem	917 908	931 370	1 001 826	1 003 000	1 015 286	1 015 286	1 040 078	1 040 080
Rezerva oproti MF ČR	-1,45%	-13 462	-0,12%	-1 174	0,00%	0	0,00%	-1

Tabulka zobrazuje aktuální stav v oblasti sdílených daní. Sloupečky „MF ČR“ obsahují hodnoty poslední predikce Výboru pro rozpočtové prognózy (říjen 2023), sloupečky označené „SVR“ zobrazují hodnoty z tohoto dokumentu. Z tabulky je patrné, že střednědobý výhled rozpočtu města Chomutov nepočítá s rezervou sdílených daní. Pokud ve vývoji situace nedojde oproti očekávání k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech s uvedenými hodnotami. S rezervou je nutné brát skutečnost, na kterou bylo upozorněno v grafu č. 20, kdy zpravidla docházelo k optimističtějšímu plnění oproti predikci MF (v průměru let 2018 – 2022 o 5,5 %).

Pozitivem v hospodaření je, že i po ekonomicky a finančně náročných pandemických letech 2020 a 2021 město neomezuje svoji investiční aktivitu. V roce 2022 město investovalo zdaleka největší objem finančních prostředků (302,5 mil. Kč), v aktuálním rozpočtu a návrhu rozpočtu na rok 2024 pak počítá s významnými investicemi, kdy se nepředpokládá jejich dopad na úrovní dluhového zatížení. Z tohoto důvodu ukazatel dluhové služby nabývá v celém sledovaném období nulových hodnot **(**metodika Ministerstva financí povoluje **25% hranici)**.

Důležitým ukazatelem hospodaření je provozní přebytek, který vyjadřuje jednak schopnost města obhospodařovat případný dluh a také představuje hodnoty, které jsou použitelné ke krytí investičních akcí. Hodnoty ukazatele provozního přebytku v budoucím období jsou v průměru o 39,5 mil. Kč (o 18,8 %) nižší než v minulosti a dosahují v roce 2028 maximální hodnoty 187,4 mil. Kč. Uváděný zhoršený provozní přebytek souvisí, kromě pomalejšího růstu sdílených daní (konsolidační balíček), mimo jiné také s vývojem běžných výdajů (zejména „inflačním“ růstem neinvestičních nákupů, transferů).

Hodnoty ukazatele provozních úspor v budoucím období jsou v průměru o 6,2 procentního bodu nižší než v minulosti a dosahují v roce 2028 maximální hodnoty 12,38 %.

Střednědobý výhled je vzhledem k absenci kapitálových výdajů koncipován s přebytkovou bilancí hospodaření jednotlivých let (vyjma návrhu rozpočtu na rok 2024). V tomto roce bude schodek kryt z finančních prostředků minulých období, a zřejmě se také projeví ve výhledu.

Vyšší hodnota bezpečné výše zadlužení (911,0 mil. Kč) než vypočítaná současná výše dluhu, kterou stanovují pravidla zákona o rozpočtové odpovědnosti (804,6 mil. Kč), je zapříčiněna zapojením širší škály ukazatelů do výpočtu, než pouze „zjednodušující“ průměrná výše příjmů za čtyři roky.

Ekonomické hodnocení města je od roku 2021 koncipováno diametrálně odlišně. Je rozděleno na hodnocení minulého období (posledních pět uzavřených let) a hodnocení výhledu (predikce následujících pěti let SVR). Hodnocení probíhá s rozšířenou sadou ukazatelů (oproti minulým hodnocením se sada ukazatelů rozšířila o dalších 8) pro obě hodnocená období, ale každé období je prezentováno odlišnou hodnotící stupnicí. Pro posouzení SVR města je samozřejmě prioritní hodnocení výhledu, a to je pro město Chomutov příznivé - jedná se o „Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky“.

Sestavování střednědobého výhledu rozpočtu je zatíženo značnou mírou nejistoty. Jedná se zejména o zmíněnou délku trvání nestabilních cen energií a zatím stále vysokou inflací, což je z velké míry důsledek válečného konfliktu na Ukrajině. Ke snadnějšímu sestavování výhledu nepřispívá ani rozhodování vlády a její komunikace s veřejností. Skutečný dopad konsolidačního balíčku na hospodaření měst je v tuto chvíli nejistý (spíše bude negativní) a i nadále budou města mít vyšší výdaje spojené jak s určitou humanitární pomocí a také v důsledku vysokých cen energií, služeb a materiálu.

Tabulka č. 19: Souhrnná tabulka hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023	NR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
PŘÍJMY											
DAŇOVÉ PŘÍJMY	787 840	857 094	810 733	895 828	998 469	1 070 271	1 183 869	1 200 332	1 225 453	1 254 806	1 279 564
Sdílené daně	678 300	736 427	685 406	760 754	853 506	931 370	1 003 000	1 015 286	1 040 080	1 065 868	1 089 598
DPFO placená plátci	174 498	195 025	183 457	135 206	140 534	156 040	178 000	179 953	190 413	195 173	200 052
DPFO placená poplatníky	3 860	5 083	2 820	8 406	12 243	9 530	12 000	14 667	15 000	15 300	15 606
DPFO vybíraná srážkou	15 253	17 144	17 202	21 801	27 217	30 650	32 000	28 667	27 667	28 220	28 784
DPPO	140 062	159 686	128 736	183 939	205 605	214 860	263 000	288 666	280 333	287 341	294 525
DPH	344 628	359 489	353 192	411 402	467 907	520 290	518 000	503 333	526 667	539 834	550 631
DPPO za obce	10 226	12 352	20 788	20 367	18 981	24 747	25 000	24 747	24 747	24 747	24 747
Poplatky a odvody	6 916	22 858	22 703	28 869	36 536	31 650	35 050	35 900	36 020	36 371	36 941
Správní poplatky	14 957	15 299	11 574	14 265	16 547	16 004	17 119	16 790	16 944	17 045	17 402
Daň z nemovitých věcí	72 093	65 479	64 248	63 466	62 377	62 000	102 000	102 000	102 000	105 060	105 060
Ostatní daňové příjmy	5 348	4 680	6 014	8 107	10 522	4 500	1 700	5 608	5 662	5 714	5 815
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	105 148	134 261	104 164	114 146	176 585	239 226	211 404	149 638	150 145	150 562	150 730
Příjmy z vlastní činnosti	28 793	30 962	27 186	25 775	30 357	28 668	30 302	29 762	30 252	30 703	30 894
Odvody přebytků organizací	6 145	6 627	6 353	10 546	6 157	6 880	5 486	6 577	6 644	6 682	6 737
Příjmy z pronájmu majetku	25 464	23 653	22 580	21 548	22 614	25 127	27 459	25 509	25 715	26 098	26 389
Výnosy z finančního majetku	10 849	8 897	10 596	15 801	74 265	56 050	73 050	71 051	70 551	69 852	69 353
Přijaté sankční platby	23 759	55 729	23 559	23 724	37 786	45 437	15 060	14 824	15 032	15 257	15 355
Prodej nekap.maj. a ost.příjmy	7 815	6 197	12 955	12 380	4 516	76 037	60 047	1 916	1 951	1 970	2 003
Splátky půjčených prostředků	2 324	2 197	935	4 372	890	1 028	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	10 350	29 753	16 256	19 122	24 520	25 900	11 300	0	0	0	0
PŘIJATÉ TRANSFERY	200 113	276 118	261 454	198 976	192 055	216 489	105 733	80 332	80 936	82 150	83 390
Neinvestiční transfery	153 603	172 847	231 878	193 315	182 698	209 188	105 733	80 332	80 936	82 150	83 390
Investiční transfery	46 510	103 271	29 577	5 661	9 357	7 301	0	0	0	0	0
BĚŽNÉ PŘÍJMY	1 046 591	1 164 203	1 146 774	1 203 290	1 357 752	1 518 685	1 501 007	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	56 859	133 024	45 833	24 783	33 876	33 201	11 300	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	1 103 450	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
VÝDAJE											
Platy a související výdaje	202 419	218 553	220 120	230 820	246 186	293 966	284 684	263 909	268 993	274 181	279 452
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	157 700	165 915	128 648	151 086	199 562	324 173	312 171	308 591	311 979	314 736	317 583
Nákupy materiálu	18 484	16 113	14 743	13 222	14 566	22 047	26 610	19 839	20 104	20 395	20 599
Úroky a ost.finanční výdaje	2 405	3 633	1 300	2 723	33 143	39 003	78 003	78 005	78 005	78 005	78 005
Nákup vody, paliv a energie	17 132	18 496	15 540	16 524	20 869	31 999	33 076	30 877	31 372	31 965	32 383
Nákup ostatních služeb	43 649	51 478	35 502	41 978	44 804	95 368	71 654	67 713	68 564	69 044	70 082
Opravy a udržování	48 124	44 133	33 622	46 708	51 963	86 253	57 596	70 837	72 017	72 775	73 371
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	171 879	92 341	97 145	89 875	212 752	283 940	261 127	266 047	268 492	273 330	276 395
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	345 311	465 912	490 387	510 035	449 456	509 011	436 678	411 764	414 321	420 712	427 496
Neinv.příspěvky zřízeným PO	269 597	294 610	298 089	299 907	359 607	369 642	381 396	368 629	372 035	376 819	384 446
Neinv.transf.veřejným rozp.	18 956	21 682	27 637	29 338	28 163	34 579	41 160	31 403	30 416	31 815	30 766
Ostatní neinvestiční výdaje	3 099	3 659	7 821	4 251	6 049	35 477	44 959	25 202	25 271	25 317	25 382
BĚŽNÉ VÝDAJE	880 409	946 379	944 121	986 066	1 114 004	1 446 566	1 339 619	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	287 070	284 908	179 743	143 317	302 516	353 201	394 510	0	0	0	0
VÝDAJE CELKEM	1 167 478	1 231 287	1 123 865	1 129 384	1 416 521	1 799 768	1 734 129	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
FINANCOVÁNÍ											
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	49 170	49 170	49 170	49 170	49 170	7 681	0	0	0	0	0
Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	97 239	-6 365	-7 863	-9 957	-94 989	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	48 069	-55 535	-57 033	-59 127	-144 159	-7 681	0	0	0	0	0
HOSPODAŘENÍ											
SALDO bez financování	-64 028	65 939	68 743	98 689	-24 893	-247 881	-221 822	154 788	167 477	179 241	187 377
PŘÍJMY vč, financování	1 200 690	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
VÝDAJE vč. financování	1 216 648	1 286 822	1 180 898	1 188 511	1 560 680	1 807 449	1 734 129	1 275 514	1 289 056	1 308 276	1 326 307
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-15 959	10 405	11 709	39 562	-169 052	-255 562	-221 822	154 788	167 477	179 241	187 377
Provozní přebytek (PP)	166 183	217 823	202 653	217 224	243 747	72 119	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Rozdíl PP a spl.jistin	117 013	168 653	153 483	168 054	194 577	64 438	161 388	154 788	167 477	179 241	187 377
Saldo kapitálového rozpočtu	-230 211	-151 884	-133 911	-118 534	-268 640	-320 000	-383 210	0	0	0	0
Ukazatel provozních úspor (%)	15,88	18,71	17,67	18,05	17,95	4,75	10,75	10,82	11,50	12,05	12,38
Dluhová základna	1 103 450	1 297 226	1 192 607	1 228 073	1 391 628	1 551 886	1 512 307	1 430 302	1 456 534	1 487 518	1 513 684
Dluhová služba	51 547	52 803	50 467	51 876	60 542	17 681	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Ukazatel dluhové služby (%)	4,67	4,07	4,23	4,22	4,35	1,14	0,99	1,05	1,03	1,01	0,99
ROZVAHA											
Zůstatky na účtech	396 476	464 771	484 091	735 881	453 779						
Pohledávky	13 828	11 636	11 362	10 934	10 661						
Závazky	0	0	0	0	0						
Stav úvěrů	204 361	155 191	106 021	56 851	7 681						

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů 6
Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok 9
Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů 12
Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření 15
Tabulka č. 5: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období 18
Tabulka č. 6: Fiskální pravidlo hospodaření 19
Tabulka č. 7: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření 19
Tabulka č. 8: Vývoj cash flow a platební schopnosti 20
Tabulka č. 9: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu 24
Tabulka č. 10: Volné finanční prostředky 28
Tabulka č. 11: Disponibilní prostředky výhledového období 28
Tabulka č. 12: Predikce rozpočtové odpovědnosti 29
Tabulka č. 13: Predikce platební schopnosti I. řádu 30
Tabulka č. 14: Predikce platební schopnosti II. řádu 30
Tabulka č. 15: Predikce finanční zadluženosti 30
Tabulka č. 16: Ekonomické hodnocení města v letech 2013 - 2020 (staré) 33
Tabulka č. 17: Ekonomické hodnocení města v letech 2021 - 2023 (nové) 33
Tabulka č. 18: Predikce sdílených daní dle MF ČR 34
Tabulka č. 19: Souhrnná tabulka hospodaření 36

Graf č. 1: Vývoj příjmů 7
Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů 8
Graf č. 3: Vývoj sdílených daní 8
Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů 11
Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů 11
Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů 12
Graf č. 7: Vývoj výdajů 13
Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů 13
Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek 14
Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy 14
Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období 15
Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření 16
Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku 16
Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů 17
Graf č. 15: Průměrné měsíční cash flow 20
Graf č. 16: Vývoj cash flow 20
Graf č. 17: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků 21
Graf č. 18: Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby 22
Graf č. 19: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu 22
Graf č. 20: Vývoj sdílených daní 25
Graf č. 21: Vývoj běžných příjmů a výdajů 26
Graf č. 22: Vývoj provozního přebytku 26

Graf č. 23: Vývoj ukazatele provozních úspor 27
Graf č. 24: Vývoj salda hospodaření 27
Graf č. 25: Vývoj dluhové služby 29
Graf č. 26: Vývoj teoretického navýšení dluhu 29
Graf č. 27: Relativní hodnocení dílčích oblastí 32

Seznam příloh

Příloha č. 1: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020) 39
Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021) 40

Příloha č. 1: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná do 2020)

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Příloha č. 2: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná od 2021)

Hodnocení	Text hodnocení minulého období	Klasifikace
A	Vynikající schopnost plnit své finanční závazky, téměř bez úvěrového rizika.	výborný
Aa1 Aa2	Výborná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	velmi dobrý
Aaa1 Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
B1 B2	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	přijatelný
Bb1 Bb2	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	vyhovující
Bba1 Bba2	Subjekt ještě stačí splácet finanční závazky. Nepříznivý vývoj externích podmínek pravděpodobně oslabí jeho průměrnou schopnost dostát svým závazkům.	průměrný
Bbb1 Bbb2	Podprůměrná schopnost dostát závazkům je u subjektu podmíněna pozitivním ekonomickým vývojem a okolními podmínkami.	podprůměrný
C1 C2	Nejistá schopnost dostát svým závazkům v čase. Existuje vysoká pravděpodobnost, že subjekt nebude schopen závazky splatit.	nevhodný
Cc1 Cc2	Vysoce rizikový subjekt s malou, nebo téměř žádnou pravděpodobností splacení svých závazků.	sporný
Ccc1 Ccc2	Neschopnost či neochota splácet své závazky. Subjekt téměř jistě nesplatí alespoň část svých závazků, s tím že ostatní dlužné částky budou splaceny.	nezpůsobilý

Hodnocení	Text hodnocení výhledového období	Klasifikace
STR1	Vynikající subjekt při plnění svých závazků po celé období střednědobého výhledu	výborný
STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
STR3	Dobrý subjekt, schopen dostát svým závazkům včas	dobrý
STR4	Podprůměrný subjekt s rizikem plnění svých závazků v termínu s rizikovou budoucností	podprůměrný
STR5	Nezpůsobilý subjekt s nestabilní schopností plnit své i krátkodobé závazky	nezpůsobilý

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Mgr. Jan Eberhard

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno říjen 2023